

An aerial photograph of Dordt, showing a large church on the left, a harbor filled with boats in the center, and residential buildings along the waterfront. The image is partially obscured by a blue graphic element at the bottom.

VOL VOOR DORDT

Vol Voor Dordt Ons plan voor de stad

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Verkiezingsprogramma commissie

Maarten Burggraaf
Jeffrey Bottse

Vormgeving

Anna Moerkens - van Willigen

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Onze beloften: Vol Voor Dordt	6
Onze fundering: een woning en fijne buurt voorop	8
Een fijne woning voor alle Dordtenaren	9
Groen en schoon: iedere wijk netjes	13
Goede bereikbaarheid zodat alles dichtbij is	15
Dordrecht is voorbereid op de energietransitie	18
Dordrecht klimaatbestendig en waterveilig	20
Onze veiligheid: inzet op orde en handhaving	22
Veiligheid op straat en in de wijken	23
We beschermen de Dordtse open samenleving	26
Onze economie: werken en ondernemen loont	27
Het MKB kiest voor Dordrecht	28
Zo veel mogelijk Dordtenaren werken en dat loont	31
Onderwijs biedt gelijke kansen	33
Onze trots: binnenstad, Biesbosch, evenementen en sport	36
Een gezellige binnenstad	37
De Biesbosch beschermen en meer recreatie	40
Onze evenementen en cultuur verbinden	42
Sport dat inspireert	44
Onze basis: steun in de rug, goede zorg en integratie	47
Dordrecht biedt steun wanneer je dat echt nodig hebt	48
Passende zorg en inzet op preventie	50
Jeugd: de beste start en gelijke kansen	52
Iedereen doet mee en integreert	54
Onze gemeente: dienstbaar, duidelijk en lage lasten	57
De gemeente is servicegericht en digitaal toegankelijk	58
Onze financiën zijn een betrouwbare solide basis	60
Dordrecht heeft een sterke positie in de regio	62

Vol voor Dordt

Lokaal. Veilig. Vooruit.

Voorwoord

Dordrecht, 't is wel je stad, hè? Een stad om trots op te zijn, met een eigenzinnig karakter, een prachtig historisch hart en natuur om de hoek. Hier zeggen we wat we denken. Hier werken we hard, zorgen we voor elkaar en willen we vooruit. De afgelopen jaren hebben we samen al veel bereikt. Onze stad is op vele fronten vooruitgegaan; juist op zaken die er écht toe doen. Eindelijk wordt er weer gebouwd voor Dordtenaren. Onze binnenstad wordt stap voor stap gezelliger en levendiger. De Dordtse banenmotor draait op volle toeren; we hebben nu het hoogste aantal banen in tien jaar. De lokale lasten zijn beheersbaar gebleven: de hondenbelasting is €0 en onze woonlasten behoren tot de laagste in de regio. Dordrecht heeft een evenementenkalender die voller is dan ooit. Veel verloederde plekken zijn aangepakt en onze stad is zelfs sportgemeente van het jaar geworden. Kortom: Dordrecht gaat gestaag vooruit! Dat is Vol voor Dordt.

En toch horen we in onze wijkgesprekken steeds vaker ook zorgen. Dordtenaren vertellen ons: “Wij doen ons best, maar we worden er niet beter van.” De vooruitgang hapert soms, de leefbaarheid staat op sommige plekken onder druk, en velen vragen zich af of hun kinderen het straks ook nog wel beter zullen hebben in onze stad. Die boodschap komt aan. Want nu is juist het moment om door te pakken. Wij laten het niet gebeuren dat Dordrecht stilvalt of op onderdelen gaat inleveren.

De Dordtse VVD staat schouder aan schouder met iedereen die zijn best doet voor onze stad. We zien wat er speelt en doen wat werkt. We beloven geen gouden bergen, maar komen met concrete oplossingen. Soms groot en zichtbaar, soms in kleine stappen, maar altijd met merkbaar resultaat. Bij de verkiezingen in 2022 werd de Dordtse VVD de grootste lokale partij in onze stad, sindsdien hebben we meer dan driekwart van onze beloftes waar kunnen maken. Met uw steun kunnen we de rest afmaken en Dordt verder vooruit helpen.

In dit programma leest u ons plan voor de komende jaren. Het is een plan dat elkaar spat van trots en vertrouwen in Dordrecht. Lokaal, Veilig, Vooruit: dat is ons verhaal. We kiezen voor een stabiel en daadkrachtig bestuur dat knopen durft door te hakken en samenwerkt om dingen voor elkaar te krijgen. We zijn zuinig op wat Dordt Dordt maakt, we zorgen voor een veilige stad, en we gaan vol vooruit met elkaar.

Samen hebben we al veel bereikt, en samen gaan we verder.
Kies Vol voor Dordt!

Rolin den Heijer
Lijsttrekker Dordtse VVD

Onze beloften: Vol voor Dordt

De afgelopen jaren hebben de Dordtse VVD'ers wijk voor wijk, deur voor deur met meer dan 15.000 Dordtenaren gesproken. We hebben geluisterd naar wat er goed gaat en naar wat er beter moet. Daar maken we elke dag werk van, ook na de verkiezingen. Niet door gouden bergen te beloven, maar door te werken aan concrete oplossingen. Met zichtbare resultaten en zoals dat gaat: vaak in kleine stappen. We zijn en blijven koersvast. Inmiddels hebben we driekwart van onze beloftes bij de verkiezingen in 2022 kunnen waarmaken. We gaan door tot het glas vol is. Voor een betere toekomst voor onze stad, ook voor onze kinderen.

Elk jaar 1.000 woningen erbij.

We maken van bouwen topprioriteit en versnellen vergunningverlening. We willen dat onze jongeren hun vleugels uit kunnen slaan, dus zetten we de hoogste versnelling op nieuwe starterswoningen. Voor senioren bouwen we woningen nabij voorzieningen en we brengen de doorstroming op gang voor onder andere gezinnen. Dat doen we binnenstedelijk en op logische plekken. Zodat onze Biesbosch groen blijft en onze stad mooier wordt.

Meer veiligheid op straat.

We investeren in extra toezicht en handhaving bij u in de buurt, ook 's avonds en in het weekend. Er komen meer veiligheidscamera's, zodat de pakkans omhoog gaat. Overlast pakken we direct aan. Dordrecht is voorbereid op crises: of het nu gaat om wateroverlast, stroomuitval of andere noodsituaties, we staan paraat.

Geen extra lasten voor uw portemonnee.

We voeren geen nieuwe lokale belastingen in. We stoppen geld in wat werkt, niet in symboolpolitiek. Dus geen verhoging van de toeristenbelasting, de hondenbelasting schaffen we helemaal af en we verdelen de afvalkosten eerlijker. Dordtenaren houden zo meer over, en onze woonlasten blijven lager dan gemiddeld in Nederland.

Ruimte voor ondernemers.

Ondernemers krijgen de wind in de rug. We verlagen de regeldruk, bouwen verder aan één MKB-loket en we maken vergunningverlening klantvriendelijk. De bereikbaarheid en de omgevingskwaliteit van bedrijventerreinen gaan we, samen met de bedrijven, verbeteren. Elk jaar organiseren we een Dordtse MKB-dag om lokale ondernemers te verbinden en ideeën op te halen. We faciliteren de creativiteit, vernieuwing en daadkracht én 'het juiste bedrijf, op de juiste plek'.

Schone wijken, geen afval op straat.

Dordrecht wordt schoner. We treden stevig op tegen afvaldumpers: lik-op-stuk met hoge boetes én de rekening voor het opruimen. We stoppen met de gele afvalzakken voor plastic; die leiden tot rommel en verloedering. In plaats daarvan zetten we in op ondergrondse containers, een extra kliko of nascheiding; dat wat per buurt het beste werkt. Schone straten zijn de norm.

Meer horeca en gezelliger uitgaan.

Dordt bruist 24/7. We geven onze horeca en evenementen de ruimte zodat er een gezellige sfeer is in onze stad. We faciliteren levendige evenementen- en horecapleinen die ook 24/7 gezellig mogen zijn. We creëren nieuwe hotspots waar ook studenten, jongeren en young professionals zich thuis voelen. Uitgaan in eigen stad moet weer aantrekkelijk worden.

Speelplekken blijven, buurten leven op.

We behouden speel- en sportplekken in alle wijken, dichtbij huis. Waar mogelijk breiden we ze uit tot ontmoetingsplekken voor jong en oud. Zo blijft iedere buurt levendig, leuk voor kinderen en een plek waar buurtgenoten van alle leeftijden elkaar kunnen treffen.

Gezelliger groen in elke wijk.

In elke Dordtse wijk houden we het groen op peil. We onderhouden het goed en maken het gezelliger. We verbinden groene gebieden zodat er een lange groene route ontstaat: van uw eigen voortuin tot het buitengebied. Elke Dordtenaar moet dichtbij huis van gezellig groen kunnen genieten.

Evenementenstad Dordrecht.

We bouwen Dordt uit tot evenementenstad 2.0. Er komen meer aansprekende evenementen voor jongeren en rond het thema water, het DNA van onze stad. We richten een fonds op zodat grote festivals, sporttoernooien en (culturele) evenementen kunnen groeien. Evenementen voor iedereen, laagdrempelig en het liefst gratis past bij het karakter van onze stad. Van Big Rivers tot een terugkerende Kerstmarkt en Pasar Malam, en van shorttrack-wedstrijden tot de Tour de France Femmes: Dordt trekt nationale en internationale publiekstrekkingen aan. Ons bedrijfsleven doet mee en profiteert mee.

Dordrecht groeit uit tot een volwaardige winkel- en beleefstad.

We gaan voor de beste beleving in onze stad voor een dagje uit en een completer winkelaanbod. Onze lokale parels behouden we en we trekken winkelketens aan die nu gemist worden. Met een fantastische mix van winkels en horeca, goede parkeervoorzieningen (veelal uit het zicht in garages), wordt Dordrecht de winkelstad van de regio. Waar u alles kunt vinden, zonder de stad uit te hoeven.

Goed onderwijs.

In Dordrecht gaan we vooruit, dus bieden we alle kansen om jezelf te kunnen blijven ontwikkelen. We halen meer hoger onderwijs naar Dordt, het liefst zelfs een universiteit. Elk kind verdient goed onderwijs in de buurt: wij zorgen dat er in elke wijk een basisschool blijft. Dordtenaren moeten in eigen stad kunnen doorleren van MBO tot HBO en meer. Op het Leerpark bieden we een inspirerende plek waar bedrijfsleven en onderwijs hand in hand gaan, waardoor innovatie bloeit.

Werken moet lonen.

Wij kiezen voor de mensen die willen werken. Wie echt niet kan werken, krijgt hulp en ondersteuning. Wie wel kan werken, moet ook meedoen. Misbruik van sociale voorzieningen tolereren we niet. We stellen grenzen: gemeentelijke regelingen stimuleren werk in plaats van het te ontmoedigen. Een extra uur werken moet meer opleveren. We helpen mensen vlot van een uitkering naar een baan, en wie weigert mee te doen, voelt de consequenties.

Grenzen aan opvang.

Gedwongen door landelijke wetgeving is er een AZC in Dordrecht gerealiseerd. Daarnaast is opvang geboden aan honderden Oekraïners. Daarmee hebben wij meer dan veel omliggende gemeenten gedaan. Nu is het genoeg. Dordrecht kan niet al die opvang aan zonder onze eigen inwoners tekort te doen. Voortaan moeten omliggende gemeenten hun eerlijke deel pakken, zodat Dordrecht dat ook kan doen. Zo bouwen wij opvangplekken af, zodat de balans in onze stad hersteld wordt.

Onze fundering

Een woning en fijne buurt voorop

Een fijne woning voor alle Dordtenaren

Iedereen in Dordt kent wel iemand die geen huis kan vinden. Jongvolwassenen wonen noodgedwongen tot ver in hun dertigste thuis op zolder, of vertrekken tegen hun wil de stad uit omdat ze geen woning kunnen vinden. Oudere stellen willen graag kleiner wonen in hun eigen buurt, maar er is nauwelijks iets geschikts te vinden. Een eigen dak boven het hoofd is de basis van een prettig leven. Jouw eerste eigen stek moet je ook in je eigen stad kunnen vinden.

Wij willen dat alle Dordtenaren van jong tot oud in Dordrecht kunnen blijven wonen. Dat betekent dat we flink moeten bijbouwen en zorgen voor woningen in elke categorie. We bouwen voor de starters en young professionals die gezelligheid en reuring brengen. We bouwen ook gelijkvloerse seniorenwoningen dichtbij winkels, zorg en OV, zodat Dordtenaren in hun vertrouwde wijk oud kunnen worden en doorstroming op gang komt (want als senioren verhuizen, komt er weer een gezinswoning vrij voor een jong gezin). Als we deze stappen niet zetten, vergrijsst Dordt onevenwichtig en droogt de dynamiek op. Dan is er onvoldoende koopkracht en publiek om onze binnenstad levendiger te maken en onze sportclubs en voorzieningen overeind te houden. Daarom streven we naar een evenwichtige woningvoorraad met voor ieder wat wils; van sociale huur tot middenklasse en hogere segmenten. Dordrecht heeft nu relatief weinig woningen in het hogere segment; door daar wat aan te doen trekken we ook extra draagkracht naar de stad. Draagkracht die nodig is om voorzieningen te kunnen behouden. Zo bouwen we aan een vitale toekomst voor Dordrecht.

Kortom: onze eerste prioriteit is het toevoegen van véél nieuwe woningen, en wel in de hoogst mogelijke versnelling. Bouwen wordt topprioriteit binnen de gemeente: met volle kracht vooruit. We vergroten de capaciteit op de afdelingen Stadsontwikkeling en Wonen en zorgen voor een stabiele, langjarige ontwikkelstrategie. We varen een consequente koers en bieden ontwikkelaars zekerheid. Tegelijk vertrouwen we meer op de expertise van marktpartijen: minder gemeentelijke bemoeienis bij bouwplannen, meer uitnodigen en faciliteren. We stellen heldere kaders voor kwaliteit en toekomstbestendigheid, maar we schrappen nodeloze eisen.

Dordrecht heeft de afgelopen jaren plannen gemaakt voor zo'n 9.000 woningen door binnenstedelijk te verdichten. Die lijn trekken we door: we willen binnen onze stadsgrenzen nog enkele duizenden extra woningen mogelijk maken. Er is ruimte genoeg als we creatief kijken. Denk aan bouwen rond station Stadspolders en het toekomstige station Leerpark, aan het benutten van het kassencomplex langs de Provinciale Weg, en aan het uitbreiden ten oosten van Stadswerven. Ook bij bestaande gebouwen kunnen

we letterlijk de hoogte in. Een extra woonlaag op een pand kan vaak prima, zoals we succesvol deden bij het voormalig kantoor aan het Energieplein. Belangrijk uitgangspunt: elke nieuwbouwlocatie moet een prettige buurt op zich zijn, met groen, speelplekken en sportvoorzieningen in de buurt. Zo bouwen we altijd nabij bestaande voorzieningen en kunnen we tegelijk onze Biesbosch en het open polderlandschap blijven beschermen tegen bebouwing.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ Woningbouw vlot getrokken: Projecten die vastzaten zijn losgetrokken. Denk aan de ontwikkeling van Maasterras en Spuiboulevard, nieuwe woonwijken in Amstelveen en Stadswerven. Wat stilstond, is weer in beweging.
- ✓ Gericht gebouwd voor elke doelgroep: Starterswoningen zijn gecreëerd op leegstaande verdiepingen in de binnenstad, er komt een seniorencomplex bij het Damplein en een knarrenhofje in Amstelveen. Via een verruimde starterslening hebben jaarlijks tientallen Dordtse jongeren hun eerste huis kunnen kopen.

Onze plannen voor meer woningen

Volle kracht vooruit.

We stellen de ambitie scherp: vanaf nu realiseren we ongeveer 1.000 nieuwe woningen per jaar. Om dat vol te houden zorgen we voor een goed gevulde plancapaciteit: per gebied liggen toekomstige projecten ruimschoots klaar, zodat er steeds genoeg in de pijplijn zit. We werken via uitnodigingsplanologie waarin we processen parallel aan elkaar laten lopen en de gemeente meer overlaat aan bouwers en ontwikkelaars. Daarmee verdubbelen we de ontwikkel- en realisatiecapaciteit in de stad. We richten een netwerktafel op waar gemeente en in Dordrecht ontwikkelende en bouwende partijen elkaar regelmatig treffen, succesformules worden uitgewisseld en nieuw beleid wordt hier getoetst. Deze samenwerking leidt ertoe dat de schop, sneller dan nu, de grond in gaat.

Bouwtempo heeft prioriteit.

We vinden dat het bouwen van nieuwe huizen prioriteit heeft en willen vol vooruit. Daarom kiezen we ervoor om volledig op landelijke regels/uitgangspunten te varen en alleen bij hoge uitzondering lokaal extra of andere voorwaarden te stellen. We zien nu te vaak dat er in Dordrecht door stapeling van ambities en onrealistische eisen op bijvoorbeeld natuurinclusief bouwen, bouwprojecten vertragen of niet van de grond komen. Wij willen meer aandacht voor de woningzoekende dan voor de vleermuis of de vlinder. We laten het bouwtempo niet gijzelen door onredelijke bezwaarmakers.

Minder bureaucratie, meer bouwen.

Regels die echt nodig zijn houden we, de rest schrappen we. Parkeeroplossingen (ook voor fietsen) pakken we centraler op. Vergunningen verstrekken we digitaal, snel en zo voorspelbaar mogelijk, met één aanspreekpunt voor de aanvrager. Tegen speculanten treden we op: langdurige leegstand gaan we beboeten en bij grote projecten leggen we bouwtempo-verplichtingen vast (wie niet op tijd bouwt, kan zijn vergunning kwijtraken). Een Taskforce Bouwen en vergunningen met ervaren beoordelaars houdt vaart in elke stap: één loket, parallelle procedures, harde termijnen. Die signaleren waar belemmeringen liggen die het bouwtempo vertragen, zodat we die kunnen wegnemen.

Grote projecten op stoom, met de spoorzone voorop.

Grote projecten komen alleen verder als de partijen die daadwerkelijk gaan bouwen, kunnen vertrouwen op de overheid. Daarom kiezen we en houden we koers. De Stadsas met daarbinnen het Maasterras en Gezondheidspark en de Spuiboulevard krijgen prioriteit. Voor de verdere toekomst richten we ons op het gebied ten oosten van Stadswerven. Dat vraagt een robuuste gemeentelijke ontwikkelorganisatie en het voortzetten van actief ontwikkelbeleid met gebiedsregie. Samen met partners koppelen we wonen aan bereikbaarheid, werk en voorzieningen.

Bouwen voor de juiste doelgroepen; een gezonde en vitale balans in de woonvoorraad

Tot nu toe is er in het woonbeleid veel gestuurd op de prijscategorieën van de te ontwikkelen woningen, dat willen wij aanvullen met sturing op doelgroepen en op wat er nodig is om een toekomstbestendige woonvoorraad te ontwikkelen die garant staat voor een vitale stad.

Met meer dan 30% van de Dordtse woningvoorraad in de sociale huur is er een gezond aanbod voor deze categorie woningen in de stad. En met ruim 2.000 nieuwe sociale huurwoningen in de planvoorraad, zitten er voldoende nieuwe corporatiewoningen in de bouwvoorraad. Tegelijkertijd zijn er te lange wachtlijsten. Doordat ruim 2.000 corporatiewoningen niet beschikbaar zijn omdat er mensen in wonen met een hoger inkomen (scheefwonen). Doordat verduurzaming en renovatie van de voorraad ook sloop en nieuwbouw vraagt en in die tussenliggende periode er tijdelijk woningaanbod vervalt. En doordat het realisatie tempo te laag ligt. Dat gaan wij veranderen.

Bij het creëren van nieuwe planvoorraad ligt onze focus dus op koopwoningen in het betaalbare segment en op huurwoningen in de midden- en vrije sector huur. Maar ook op woningen in het hogere segment, omdat Dordrecht het nog steeds nodig heeft om sociaal economisch sterker te worden. De nodige extra draagkracht om de mooie voorzieningen in de stad te kunnen behouden en onze binnenstad succesvoller te maken.

Starters van zolder naar een eigen stek.

Jongeren wonen steeds langer thuis omdat ze de eerste stap op de woningmarkt niet kunnen zetten. Dat tij willen wij keren. Er zoeken in Dordt zo'n 750 jonge woningzoekers naar een huis, waarvan ongeveer eenderde in aanmerking komt voor sociale huur en tweederde voor koop of middenhuur. Wij willen al deze jonge Dordtenaren de komende bestuursperiode aan woonruimte helpen. Dat doen we met snelle acties: tijdelijke flexwoningen (prefab woningen) en andere creatieve oplossingen samen met marktpartijen, zoals het ombouwen van bestaande gebouwen. Er staan nog middelen op de balans van de Dordtse begroting voor de opvang van ontheemden, een groot deel van dat geld gaan we inzetten voor een 1e woonplek voor onze Dordtse jongeren.

Senioren en gezinnen, doorstroom die werkt.

Veel Dordtenaren waarvan de kinderen het huis uit zijn, willen hun eengezinswoning graag verruilen voor een gelijkvloerse woning. Vaak bij voorkeur in de eigen vertrouwde buurt en met voldoende ruimte om ook de (klein)kinderen nog als loge te

kunnen blijven ontvangen. Daarom zetten we vol in op het programmeren van gelijkvloerse woningen voor ouderen in alle wijken, dichtbij winkels, zorg en het OV. We zoeken plek voor (knarren)hofjes met gedeelde voorzieningen, al dan niet in combinatie met jongeren huisvesting. Passend wonen moet aantrekkelijk zijn, zodat gezinswoningen vrijkomen. De doorstroommakelaar regelt maatwerk zonder gedoe.

Kleinere woningen waar vraag is.

Het aantal eenpersoonshuishoudens groeit en de gemiddelde huishoudensgrootte daalt. Er is daardoor ook vraag naar compacte woningen van rond de 50m². We willen dat de gemeente op die behoefte kan inspelen. Bij nieuwe projecten met voldoende schaalgrootte grijpen we daarom actiever in op de gewenste woningmix en typologie per locatie. Zo kunnen we kleinere appartementen toevoegen waar het logisch is, bijvoorbeeld bij OV-knooppunten of in het centrum, zonder dat het ten koste gaat van leefbaarheid of diversiteit. We sturen op kwaliteit én vraag.

Aanpak Scheefwonen.

We maken afspraken met de corporaties om scheefwonen terug te dringen. Via een aan inkomen gekoppelde huurverhoging door te voeren, ontstaat er een financiële prikkel om te verhuizen en zijn er extra inkomsten voor de corporatie voor hun investeringsagenda. Door een doorstroommakelaar in te zetten voor deze doelgroep, verhuiskosten te vergoeden en vol in te zetten op snelle realisatie van nieuwe woningen in de midden- en vrije sector die passen bij deze doelgroep, verkorten we de wachtlijst.

Verhogen realisatietempo sociale huur.

De gemeente moet meer gericht op realisatietempo gaan samenwerken met de corporaties. Dat vraagt ook van corporaties om meer ruimte te geven aan bouwers en ontwikkelaars om die woningen voor hun portefeuille te realiseren. We proberen een derde corporatie aan onze stad te verbinden zodat onderlinge concurrentie hen scherp houdt.

Tijdelijke huisvesting.

Doordat we sturen op realisatietempo zal er bij sloop en nieuwbouw van corporatiewoningen minder lang tijdelijk voorraad wegvallen. Tegelijkertijd willen we samen met de corporaties kijken hoe flexwoningen ingezet kunnen worden ter overbrugging. Van de regio gemeenten verwachten we dat ook zij hun verantwoordelijkheid zullen nemen rond de Oekraïne opvang, waardoor er ruimte kan worden vrijgespeeld in de flexwoningen voor die opvang. We faciliteren tiny houses op kleine schaal op locaties waar de bouw nog niet op gang komt, zolang het tijdelijk is en het zich schikt naar het gewenste bouwtempo.

Van opvang naar wonen: een noodzakelijke transitie.

De visie van opvang naar wonen is een goede stap om de doelgroep die dakloos raakt beter te differentiëren. Dat de triage voor daklozen nu plaatsvindt op het Stadskantoor, zal de druk op de buurt rond het Leger

des Heils aan het Kromhout verlichten. We steunen de aparte opvang voor jeugdige daklozen en het feit dat bij de triage actief wordt gekeken naar alternatieven voor crisisopvang bij het Leger des Heils. Tegelijkertijd constateren we dat daklozen met een GGZ- of psychiatrische achtergrond nog steeds voornamelijk terechtkomen bij de crisisopvang aan het Kromhout. Dit zet de leefbaarheid en veiligheid in deze buurt verder onder druk. Daarom pleiten we voor een onderzoek naar de mogelijkheid om de crisisopvang te verplaatsen naar een andere locatie. Zo kunnen we de opvang beter spreiden en de balans in de wijk herstellen.

Eerlijk toewijzen.

We bieden gelijke kansen voor Dordtenaren en brengen het aantal woningen dat met voorrang wordt verstrekt verder terug. Het Rijk legt de gemeente op hoeveel statushouders de gemeente elk half jaar moet opvangen, wij schrappen het geven van voorrang van deze doelgroep op een sociale huurwoning. Wij willen voorkomen dat Dordtenaren die al lang wachten op een woning steeds achteraan aansluiten.

Regioverantwoordelijkheid.

Voldoende huisvesting voor kwetsbare doelgroepen, arbeidsmigranten en in de sociale huur is geen gemeentelijke maar een regionale opgave. Een evenwichtige verdeling over de gemeenten in de regio is belangrijk voor een vitale leefomgeving in alle gemeenten. Te vaak kijken andere gemeenten weg en toont Dordrecht een te groot hart om de kastanjes uit het vuur te halen. De grenzen van de draagkracht van onze stad gaan wij bewaken. Dit zullen we dus niet meer laten gebeuren. Het woonbeleid en de bouwopgave vragen om regionale regie die niet vrijblijvend is voor gemeenten.

Bouwen aan een mooi Dordrecht met vitale woonbuurten

Dordrecht heeft een mooie historische binnenstad, woonbuurten met veel speelplekken en andere voorzieningen omringd door een prachtige Biesbosch en een open polderlandschap. Die kwaliteiten willen we behouden en waar het kan, verder versterken bij het toevoegen van nieuwe woningen aan de stad. Dat kan door slim te verdichten zoals bijvoorbeeld een woonlaag erbij in de buurt van voorzieningen, waardoor de draagkracht daarvoor toeneemt. En op plekken als het Maasterras, dat wordt omgezet naar een groene woonomgeving en waar infrastructuur beter wordt ingepast. Daarom beperken wij ons bij de groei van de stad tot de locaties binnen onze stedelijke contour, zodat onze Biesbosch en het open landschap onaangetaast blijft.

Beter benutten en slim verdichten waar het past:

Wonen boven winkels, optoppen en aanplakken versnellen we met heldere spelregels en snellere toetsing. We verdichten alleen als het de straat, buurt en wijk sterker maakt. Zo bouwen we niet alleen woningen, maar bouwen we aan gemeenschappen. Buiten het centrum zorgen we voor voldoende parkeercapaciteit, zodat verdichting de leefbaarheid versterkt in plaats van belast. Zo kunnen we onze mooie groene Biesbosch, ook groen houden. We investeren in onze Biesbosch en ons Stadspark met verbinding naar groen in wijken, sport en ontmoeting.

Dordts bouwen: kwaliteit & karakter.

We bouwen aan de toekomst, maar verliezen nooit onze Dordtse eigenheid. Onze stad is meer dan stenen en beleid; het Dordtse karakter moet terug te zien zijn. Daarom bouwen we klimaatbestendig en waterveilig, denk aan woningen op voldoende hoogte en groene daken waar mogelijk. Maar met realistische eisen zodat de kosten beheersbaar blijven. Projecten geven we een Dordts gezicht: we stimuleren Dordtse architectuur (aansluitend bij onze historische stijl) en hoogwaardige openbare ruimte. En om wensen uit de buurt mee te nemen bij woningbouw. Er ligt al een duidelijke hoogbouwvisie die aangeeft waar hoge gebouwen kunnen en waar niet; we gaan zorgen dat die hoogbouw in de praktijk ook meer tot stand gaat komen. Nieuwe bouwplannen toetsen we aan passendheid in de omgeving: mooi en toekomstbestendig bouwen gaan hand in hand.

Artistieke kwaliteit in de openbare ruimte.

Kunstubudgetten bij projecten in de openbare ruimte gebruiken we niet langer voor losse, vaak misplaatste kunstobjecten. In plaats daarvan zetten we deze middelen in om de openbare ruimte als geheel artistiek te verfraaien. Straatmeubilair, brugleuningen, lantaarns en hekwerken kunnen op een Dordtse, herkenbare manier vormgegeven worden. Zo versterken we het karakter van wijken en pleinen, en maken we de stad mooier zonder dat het geforceerd aanvoelt. In de binnenstad sluiten we aan bij de historische architectuur en bestaande stijlen, terwijl in andere delen van de stad ook ruimte is voor eigentijdse ontwerpen. Zo brengen we kunst terug naar haar oorspronkelijke doel: het verfraaien van de leefomgeving en het versterken van lokale identiteit.

Aanpak Dordt West.

In de wijken Krispijn, Wielwijck en Crabbenhof investeert de gemeente samen met partners en het rijk in een veiligere, gezonde en kansrijke toekomst. Deze aanpak moet gaan leiden tot weer een ouderwets sterke buurt. De komende periode gaan we de aanpak van het Nationaal Programma Dordt West versnellen. Als er successen zijn, of lessen worden geleerd, dan kopiëren we die naar andere buurten in de stad waar vergelijkbare problemen spelen.

Perspectief bij funderingsproblemen.

In Dordrecht zijn veel woningen zonder paalfundering ('op staal') gebouwd. Door verzakking van de grond geeft dat wateroverlast en andere grote problemen. Dordrecht heeft eerder bij de aanpak van paalrot al bewezen in staat te zijn om vooruitstrevende oplossingen te bereiken die woningeigenaren weer toekomstperspectief geven. Met die mentaliteit willen we ook dit probleem aanpakken. We richten een ondersteuningsteam op om eigenaren te helpen, trekken op met andere gemeenten, het rijk, banken en verzekeraars voor een succesvolle aanpak. En we maken een ontwikkelagenda om dit probleem uit te bannen; bij voorkeur via een wijkaanpak met stadsvernieuwing zodat meerdere uitdagingen in een keer opgelost kunnen worden.

Groen en schoon: iedere wijk netjes

Dordrecht is van oudsher een groene stad: veel wijken hebben hun eigen parkjes en plantsoenen, en natuurlijk hebben we het unieke Nationaal Park de Biesbosch aan onze zuidgrens. Maar veel bewoners geven ook aan dat ze genoeg hebben van zieloze gemeenteparkjes en van woekarend groen. Wij kiezen voor groen dat de wijk gezelliger maakt en goed wordt onderhouden. We kiezen voor gezellig groen dat goed wordt onderhouden, voor schone stoepen en pleinen en voor veilig zicht in de openbare ruimte. Met bewoners aan het roer waar het kan, en met een gemeente die snel schakelt waar het moet. Elke wijk groener, koeler en schoner. Dat is Dordrecht op z'n best.

Zwerfafval willen wij uitbannen, want vuil trekt vuil aan. Als we rommel laten liggen voelen mensen zich minder verantwoordelijk en ontstaat verloederding. Daar willen we in Dordrecht geen ruimte aan bieden. De afvalinzameling moet dus gebruiksvriendelijk zijn, zodat de drempel laag is om geen vuil te veroorzaken. Richting asociale dumpers treden we hard op.

Wat hebben we bereikt?

Buurt schoonmaakacties en handhaving: We hebben bewonersinitiatieven zoals schonebuurt-dagen ondersteund met materiaal (prikkers, zakken) en meer en stevige inzet van handhaving om overlastgevers op heterdaad te pakken. Daardoor is het aantal grote illegale afvaldumpingen afgenomen.

Wijken opgeknapt: verloederde straten zijn aangepakt en groenonderhoud is verbeterd, zodat iedere buurt schoner en netter is. Op verschillende plekken zoals in Stadspolders, Sterrenburg en Dubbeldam is gezellig groen toegevoegd. En het onderhoud doen we steeds vaker met stil en schoon elektrisch onderhoudsmaterieel. Ongedierte weten we steeds beter terug te dringen.

Toch is het op sommige plekken nog niet goed genoeg. We horen nog te vaak dat het groen "saai gemeentegras" is of dat de wijk verrommelt door rondslingerende zakken. We zetten vol in tegen verloederding.

Onze plannen voor gezellig groen en een schone leefomgeving

Gezellig groen in plaats van snippergroen.

We maken het groen in de wijken aantrekkelijker. Weg met de eenvormige “gemeentestruiken”, we kiezen voor gevarieerd groen dat kleur en sfeer geeft. Dit kan door bijvoorbeeld bloemperken, geveltuintjes en boomspiegels te beplanten in samenspraak met buurtbewoners.

Handhaven op overlast: camera waar nodig.

Tegen afvaldumping, zak naast de container en hondenpoep treden we strakker op. Mobiele camera's op hotspots, boete en verhaal van kosten bij overtreders. Schoon, heel en veilig wordt de vaste norm. We investeren in onze handhavingscapaciteit om de pakkans van daders te verhogen.

Groen in elke straat.

Bij herinrichting van straten en pleinen leggen we steevast meer groen aan dan er was. Tegelijk houden we rekening met praktische zaken: planten we bomen, dan kiezen we soorten die passen (geen gigantische wortelopdruk op het trottoir of platanen die hele auto's onder het pluiz zetten). Groene routes breiden we uit: we realiseren een aaneenschakeling van groene plekken vanuit uw wijk naar de parken of de Biesbosch.

Strak op onderhoud.

We gaan de basis op orde houden: gras niet te hoog, onkruid op stoepen verwijderen, prullenbakken op tijd legen. De planning van groenbeheer blijft openbaar en begrijpelijk. We blijven snoeien en maaien voor veiligheid (biodivers waar het kan, maar geen wildgroei tussen tegels of hoog groen op kruispunten). En we doen het onderhoud slim: niet in het broedseizoen (tenzij noodzakelijk) en met elektrisch materieel om geluidsoverlast te beperken.

Onze parken koesteren.

Onze parken brengen plezier en ontspanning. Die zullen we dus koesteren, beschermen en nog beter maken. Met behoud van de herten (Merwesteijn), schapen/geiten (Wantijpark), kinderboerderij (Weizigtpark) en Schotse hooglanders (Dubbelmonde). In Essenhof, als park met doorfietsroute, zorgen we voor openheid, goede voorzieningen zoals toiletten en aanpak van praktische knelpunten.

Buurt aan zet: baas in eigen buurt.

Met liefde en aandacht kan er mooier groenkwiteit worden bereikt. Daarvoor hebben we de kennis van bewoners en vrijwilligers nodig. We betrekken bewoners door het opzetten van een groennetwerk van vrijwilligers en experts wisselen we tips uit en ondersteunen we bewonersinitiatieven voor buurttuinen. De tuin bij de Kunstkerk of de vergroening door bewoners van de Schuttevaerkade in de Riedijkshaven kunnen hiervoor als inspiratiebronnen dienen. De gemeente stelt planten en materiaal beschikbaar, bewoners steken de handen uit

de mouwen. Zo krijgen we samen buurten die er elk seizoen schitterend bij staan. Besparingen op regulier onderhoud investeren we terug in kwalitatief, mooier groen met hogere onderhoudsbehoefte. De geboortebom wordt vaste troef in vergroening per wijk.

Schone straten.

De gemeente werkt als huismeester in elke wijk. We breiden slimme oplossingen uit (sensoren, pratende bakken) en sturen zichtbaar bij met wijkroondes. Daarnaast zetten we speciale teams in voor aanpak van rotzooi en vervuiling in probleemgebieden. Denk aan extra rondes van de veegwagen, of handmatig vuil prikken in parken waar veel jeugd komt chillen.

Afval: gemak in scheiden.

We maken inzamelen gebruiksvriendelijk. Ondergrondse containers waar de buurt dat wil. We kiezen voor gemak, dus zorgen we dat je 1 keer per jaar gratis grofvuil op kan laten halen bij jou thuis en dat de milieustraat waar je grofvuil naartoe kan brengen ook op zondag open is. Door de groene kliko het gehele jaar om de week op te halen, besparen we kosten waar jouw portemonnee van profiteert.

Stop met gele zakken voor plastic afvalinzameling.

Er ontstaat te veel zwerfafval wanneer de gele zakken wegwaaien en/of worden opgepikt door vogels. Daarom stoppen we met deze manier van inzamelen. Dit vervangen we door een oranje kliko (voor huishoudens met grote tuin), ondergrondse containers voor plastic afval, en/of nascheiding. We actualiseren het gemeentelijke ‘Grondstoffenplan’ (=afvalinzamelingsbeleid), zodat het beter aansluit op de laatste inzichten, en de huidige behoefte van onze stad.

Rechtvaardige tarieven.

We kijken waar er mogelijkheden zijn om afvalinzameling te verbeteren en minder te betalen als je ook minder afval aanbiedt, maar willen geen diftar invoeren. In theorie klinkt betalen per zak of per kliko (Diftar), dus alleen voor wat je aan afval aanbiedt, als liberaal en eerlijk. In de praktijk komt er door diftar onbeheersbaar veel afvaldumping en daardoor veel bende op straat. Daarom kiezen we voor een schone stad en niet voor Diftar. 1-persoonshuishoudens hebben minder afval dan meerpersoons huishoudens, daarom willen we dat het tarief voor hen verder wordt verlaagd.

Ongedierte aanpakken.

Ratten, duiven- en ander ongedierte overlast pakken we doortastend aan. We schuwen geen middelen om de stad rattenvrij te maken, zodat Dordt schoon blijft en niet verloedert.

Je hondje lekker uitlaten, veilig & dichtbij.

In elke wijk hoort een plek waar honden kunnen spelen en bewegen. Daarom zorgen we voor goede hondenspeelvoorzieningen, eventueel tijdelijk als de ruimte beperkt is. Ook letten we op de veiligheid van hondenbaasjes: plekken waar veel mensen 's avonds hun hond uitlaten, moeten goed verlicht en overzichtelijk zijn. Zo blijft het prettig en veilig voor iedereen.

Goede bereikbaarheid zodat alles dichtbij is

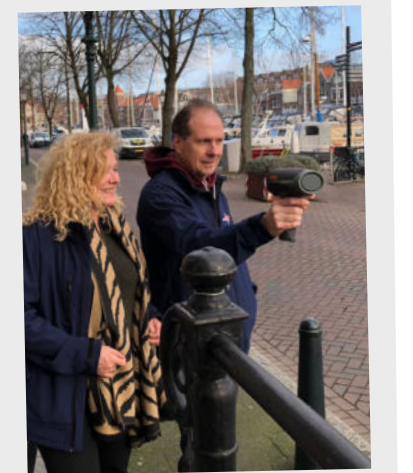
Waar staan we voor

Dordrecht is een stad waar alles dichtbij voelt. We koesteren wat Dordrecht uniek maakt: een stad waar je overal binnen 20 minuten bent en de meeste dagelijkse zaken ook op de fiets binnen 10 minuten kunt bereiken. Daarom blijven we investeren in veilige en comfortabele fietsroutes en in goed onderhoud van de gemeentelijke wegen en stoepen.

Met de auto wordt het steeds drukker op de weg, wij zetten ons in voor een betere doorstroming en voldoende parkeerplekken. Dat vraagt om extra investeringen, zeker in een binnenstad waar we de auto's zoveel als mogelijk in parkeergarages onder willen brengen zodat de beleving van de stad er ook op vooruit gaat. De groei van onze stad gaat gepaard met steeds meer wegwerkzaamheden. Overlast is onvermijdelijk, maar door betere afstemming in de planning en duidelijke informatie en communicatie willen we die overlast minimaliseren. We maken ons hard voor goed en betrouwbaar OV en het benutten van onze waterverbindingen.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ **Parkeren betaalbaar en slimmer geregeld:** Het tarief voor de eerste bewonersvergunning is gelijk gebleven. We hebben stevig aandacht gevraagd voor eerlijke tarieven bij openbare laadpalen.
- ✓ **Meer parkeerplekken:** In buurten waar het ging knellen zijn door onze inzet extra parkeerplek erbij gekomen.
- ✓ **Aanpak van verkeersoverlast:** Dankzij onze inzet zijn brullende motoren in de zomer aangepakt en is er een mobiele flitspaal gekomen voor verkeersonveilige plekken.

Onze plannen voor een prettig bereikbare stad

Bereikbaar & dichtbij: van 20 min naar 10-minutenstad.

We blijven werken aan een goed bereikbare stad, met de auto en met de fiets. We zien een toename van steeds snellere fietsen, daarom werken we aan maatregelen zodat je veilig kan blijven fietsen. We zorgen dat belangrijke voorzieningen zoals supermarkten, scholen en zorg binnen 10 minuten bereikbaar zijn. Ouderen en mensen met beperkingen krijgen toegankelijke routes en de Top-20 onveilige verkeerspunten pakken we aan.

Harde lijn tegen onveilig en overlastgevend gedrag.

Wij willen dat hardrijden, scheuren, en ander asociaal verkeersgedrag in woonstraten stevig wordt aangepakt in Dordrecht. Lawaai-flitsers, (mobiele) flitspalen, cameratoezicht, extra controles door politie; het staan allemaal op ons verlanglijstje om de straten in onze stad veiliger te maken. Ook aanpassingen in de weginrichting tegen hardrijders, zoals verkeersdrempels en asverspringingen met grote plantenbakken, kunnen op onze goedkeuring rekenen. Mits het aansluit bij de wensen van de bewoners in de betreffende straat.

Zuinig met jouw portemonnee.

Jezelf verplaatsen kost geld, maar onze inzet is om dat in Dordrecht zo goedkoop mogelijk te kunnen doen. Daarom willen we dat het toltarief van de Kiltunnel wordt verlaagd en er een plan van aanpak komt om die er helemaal af te krijgen. In de binnenstad investeren we vol in parkeergarages, we kiezen voor extra investeringsgeld buiten de parkeerexploitatie om, zodat de parkeerkosten relatief bescheiden kunnen blijven.

Bereikbaar en leefbaar.

Goede bereikbaarheid is belangrijk, maar dat willen we met zo min mogelijk overlast. Want een rustige leefbare omgeving geeft veel leefkwaliteit. Daarom willen we slim inrichten met groene bufferzones, geluidwerende materialen en autoluwe gebieden in de binnenstad. We trekken extra geld uit om geluidsschermen mooi in te passen.

Goed bereikbaar, ook tijdens onderhoud.

Tijdens het eerdere groot onderhoud van de N3 hebben we ervaren hoe kwetsbaar onze bereikbaarheid is bij onderhoud aan onze regionale infrastructuur. We zetten in op goede tijdelijke alternatieven bij langdurige werkzaamheden, zoals die aan de Papendrechtse brug. Zoals (tijdelijke) extra fiets- en OV-capaciteit. Essentieel voor onze bewoners en bedrijven.

Beter bereikbaar in de toekomst.

We kiezen voor investeren in bereikbaarheid, veiligheid en slimme oplossingen. Daarom willen we een zelfstandige fietsbrug realiseren naast de Baanhoekbrug, lobbyen we voor een frequente treinverbinding naar Rotterdam, Den Haag en Breda en goede verbinding in de nacht en voor dubbel spoor Sliedrecht–Dordrecht. En voor het betrekken van Dubbeldam, nieuwe woonbuurten en bedrijventerreinen in de busdienstregelingen. We versnellen stations Leerpark en Amstelwijk. En we zetten ons in voor een tweede ontsluitingsweg voor Wilgenwende.

Versnelling in de ontwikkeling van nieuwe garages.

De parkeercapaciteit voor bezoekers aan de binnenstad moet ook op de drukste momenten voldoende zijn en toegerust op groeiende bezoekersaantallen. We maken dus tempo met het bouwen van nieuwe (ondergrondse) garages bij Steegoversloot, Spuihaven (meer capaciteit) en Grote Markt waar bewoners en bezoekers kunnen parkeren. We halen parkeren in de binnenstad van straat af op plekken waar dat de belevingskwaliteit ten goede komt. Straat parkeerplekken verdwijnen alleen als er dichtbij een alternatief is en als er aantoonbaar voldoende parkeerruimte overblijft. Bestaande bewoners behouden recht op twee vergunningen. We onderzoeken het opheffen van zonering in de binnenstad en met een kleine gemeentelijke prikkel benutten we private garages / parkeerplekken bij de binnenstad voor parkeren tijdens piekdrukke. In de nieuwe garage op Weeskinderdijk ter vervanging van het huidige terrein, moet het parkeren net zo aantrekkelijk blijven voor bezoekers als in de huidige situatie. Voor fietsparkeren in de binnenstad investeren we in een centrale garage op een prominente plek die ook gebruikt kan worden door bewoners.

Parkeren in de wijk: geen verlies van plekken bij herbestraten.

Bij herbestrating in woonwijken gaan geen parkeerplaatsen verloren; waar het kan komt er meer groen, betere wateropvang en veilige loop- en fietsroutes. Onze voorkeur gaat uit naar vrij parkeren in de wijken van Dordrecht. We zien niets in betaald parkeren als middel om Dordtenaren de auto uit te jagen of om de gemeentekas eens flink te spekken. Alleen in de situatie dat er in een buurt hele hoge parkeerdruk door auto's van buiten, er geen mogelijkheden zijn om extra parkeerplekken aan te leggen, én een meerderheid van de bewoners in die buurt uitdrukkelijk vraagt om betaald parkeren, dan kunnen we leven met de invoering van betaald parkeren als service voor de bewoners van die buurt, zodat zij met een bewonersvergunning een grotere kans krijgen om hun auto in hun straat te parkeren. Het tarief van een parkeergunning voor bewoners hoort daarom gematigd te zijn. Betaald parkeren is een service voor bewoners die kampen met hoge parkeerdruk, geen melkkoe voor de gemeentekas.

Realistische 30-km zones.

(Nieuwe) 30-km/u-zones passen we alleen toe waar dit ook handhaafbaar is en als zodanig ingericht wordt en als de doorstroming op orde blijft.

Emissievrije zone.

Voor ons is het uitgangspunt dat de binnenstad goed bereikbaar is, ook voor bevoorrading maar wel met zo min mogelijk verkeersbewegingen en op de juiste momenten. Goed rekening houden met de belangen van lokale ondernemers en een gelijk speelveld zijn voor ons belangrijke principes. In andere steden wordt nu ervaring opgedaan met emissievrije zones. Laten we eerst van die ervaringen leren zodat we in Dordrecht geen onnodige risico's nemen en niemand onnodig op kosten jagen.

Schone & veilige corridors.

We willen geen giftreinen door Dordt: stuur gevaarlijke stoffen om via o.a. de Delta Rhine Corridor (ondergronds buisnet).

Deelmobiliteit: gemak als norm.

We geven deelmobiliteit ruim baan (auto/fiets/scooter) tot het comfort minstens gelijk is aan bezit en kijken tegelijkertijd scherp op de leefbaarheidsaspecten. We verlagen drempels voor multimodaal reizen (1 app, 1 account).

Barrières doorbreken.

Onze stad wordt verdeeld door spoor en een N3. Wij willen dat die barrière doorbroken wordt. De fietstunnel bij het station is niet aantrekkelijk genoeg. Daarom willen we een extra brug nabij het station voor loop- en fietsverkeer. Een verdiepte variant van de N3 en het spoor en de kruising van de Raadtsingel is ons toekomstperspectief.

Dordrecht is voorbereid op de energietransitie

Waar staan we voor

Betrouwbare stroom voor gezin en bedrijf en betaalbare warmte in huis zijn voor ons belangrijke uitgangspunten. Door de geopolitieke omstandigheden is betaalbare energie minder vanzelfsprekend. Daarom maken we ons energiesysteem slimmer: meer besparen, meer opslaan. We ondersteunen de verdere uitrol van het warmtenet als het ook betaalbaar wordt. En als gemeente geven we het goede voorbeeld in ons eigen handelen.

We volgen het nationale tempo of doen het in het tempo waarop er brede draagvlak is bij onze ondernemers en inwoners, zodat we niemand onnodig op kosten jagen of op achterstand zetten. En om te voorkomen dat andere ambities met onze stad averij oplopen. Tegen die achtergrond herijken we onze klimaatneutrale ambities en wanneer we die realistisch kunnen bereiken.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ Meer zonnedaken: We hebben flink ingezet op zonne-energie op daken. De mogelijkheden rond de binnenstad zijn door onze inzet verruimd.
- ✓ De komst van 200 meter hoge windturbines op ons eiland is tegengehouden.
- ✓ Ontwikkelingen mogelijk gemaakt, zoals kleine windmolens op het dak, zodat jij goedkoper je eigen energie kan opwekken.

Onze plannen voor energie & duurzaamheid

Zon op alle daken, niet in de polder.

Ons motto is “daken eerst” voor zonne-energie. We benutten eerst alle geschikte daken voor panelen voordat we landbouwgrond of natuur vol leggen. We gaan door met het stimuleren van zonnepanelen: we maken nieuwe afspraken met woningcorporaties zodat ook huurders van sociale woningen profiteren van zonnestroom (bijv. via huurverlaging als panelen geplaatst worden). We ondersteunen Verenigingen van Eigenaren (VvE's) om gezamenlijk hun daken vol te leggen, desnoods met leningen of garantstellingen. Voor monumentale panden in de binnenstad zoeken we naar innovatieve oplossingen zoals dakpannen met geïntegreerde PV.

Wind-energie: klein is fijn.

Wind is een goede aanvulling op zon, maar (middel) grote turbines passen niet op ons drukke eiland. Het levert te veel geluid- en schaduwoverlast en horizonvervuiling op. Daarom is er wat ons betreft geen plek in Dordrecht voor nieuwe grote windmolens. Wel staan we kleine windmolentjes toe, zoals op daken van flats en bedrijfsgebouwen voor eigen gebruik of in een energiecoöperatie.

Warmte zonder aardgas.

Uiteindelijk moeten ook wij van het aardgas af. Maar we kiezen hier voor wijkenaanpak zonder dwang. We gaan wijk voor wijk in overleg: als er een haalbaar en betaalbaar alternatief is, dan stappen we over, maar alleen als bewoners kunnen instemmen en de kosten vergelijkbaar blijven. We onderzoeken waar aardwarmte kansrijk is en begeleiden initiatiefnemers met een soepel vergunningstraject. We reserveren ruimte voor installaties.

Kleine kernreactoren (SMR's): opties openhouden, nuchter beoordelen.

We houden onze opties open voor SMR's als aanvulling op zon/wind, met stabiele stroom en warmte. Samen met de provincie Zuid-Holland verkennen we locaties en randvoorwaarden als veiligheid, financiering en groene inpassing. Geen besluit tot bouw nu, wel onderzoek, zodat Dordrecht tijdig kan kiezen op haalbaarheid en betaalbaarheid.

Netuitbreiding: ruimte maken, slim inpassen.

We maken ruimte voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet: transformatorhuisjes, onderstations en kabeltracés. We passen die zorgvuldig in (groen- en gevelinpassing, dubbelgebruik waar kan) en leggen kabels zo dat ze toekomstige vergroening en bebouwing niet blokkeren.

Opslag & flexibiliteit: batterijen en warmte als ruggengraat.

We verwachten snelle doorbraak van energieopslag. Daarom komen er heldere regels voor batterijen en warmteopslag, ook collectief (wijk- of VvE-batterij). Zo vangen we pieken op, beperken we netcongestie en houden we energie betaalbaar.

Energiehubs op bedrijventerreinen: delen, balanceren, doorpakken.

We helpen bedrijventerreinen met experts richting energiehubs: producenten en verbruikers stemmen opwek, opslag en vraag slim af. Bestaande aansluitingen worden beter benut; lokale coöperaties krijgen ondersteuning. Waar mogelijk leveren hubs ook aan de omgeving: energie van de bedrijven naar de woningen.

Netwerkuitbreiding en regie.

Dordrecht zit vol landelijke infrastructuur (hoogspanningslijnen, gasleidingen). We willen onze Biesbosch en open gebied beschermen tegen nog meer infrastructuur. Daarom verzetten wij ons tegen een mogelijke nieuwe hoogspanningsverbinding door Dordt. Laat die alsjeblieft om of onder onze kwetsbare Biesbosch en laatste open polders heen gaan. Als aandeelhouder van Stedin blijven we maximaal inzetten op snelle netverzwaring in Dordrecht en de regio. We prioriteren samen met Stedin knelpunten (waar vertraging bouw of laadinfrastructuur dreigt). Bij HVC (onze afval- en energiepartner) sturen we erop aan dat dienstverlening goedkoper en efficiënter wordt.

Slimmer netgebruik: lokaal balanceren en uitwisselen.

We zetten in op lokaal energiedelen tussen ondernemers (en waar mogelijk omliggende woningen), tijdig laden/ontladen en vraagsturing op rustige uren. Dat is goed voor je portemonnee en voor de leveringszekerheid.

Laadinfrastructuur: klaar voor elektrisch vervoer.

We blijven investeren in laadpunten voor auto's, bestelbussen en (waar relevant) walstroom voor de binnenvaart. Slim laden en laadpleinen met opslag verminderen de druk op het net en houden de stad in beweging.

Dordrecht klimaatbestendig en waterveilig

Dordrecht ligt prachtig tussen rivieren en polders, maar juist die ligging maakt dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen voor het klimaat en de natuur. Klimaatverandering brengt risico's (denk aan zwaardere stormen, hoge rivierstanden, heftige regenbuien en hittegolven). We moeten vooruitdenken en nu maatregelen nemen die ons in de toekomst beschermen. We bereiden Dordrecht voor op extremere weersomstandigheden: hoosbuien, hitte en hoogwater. We willen een stad die tegen een stootje kan en waar we bij klimaatdreigingen het hoofd koel houden.

We werken daarbij samen met de regio en het Rijk (we zijn tenslotte onderdeel van het Deltaplan). Tegelijk kunnen we lokaal veel doen: waterpleinen, groene daken, extra bomen, evacuatieplannen.

Wat hebben we bereikt?

Hoogwateroefeningen en voorlichting: We hebben jaarlijks de vloodschot-oefening meer aandacht gegeven. Ook is er meer voorlichting gekomen naar bewoners in buitendijkse gebieden over wat te doen bij hoogwater.

Onze plannen voor klimaatbestendigheid

Regenwater de ruimte geven.

We gaan onze stad zo inrichten dat extreme buien minder overlast geven. Elke herinrichting van een straat of plein krijgt standaard een klimaatcheck: kan het water weg? We leggen waar mogelijk wadi's (infiltratiegreppels) of ondergrondse kratten aan die water bufferen. Op geschikte plekken richten we waterpleintjes in: laagtes op een plein of veldje waar bij hoosbuien regen tijdelijk mag staan zonder schade, en die de rest van de tijd een parkje vormen. Nieuwe wijken verplichten we tot afkoppelen van regenwater: dus regenpijpen gaan naar de tuin of wadi, niet naar het riool. Ook stimuleren we buurtinitiatieven om regentonnen te plaatsen.

We koelen de stad.

Tegen hitte in de stad planten we extra bomen en zorgen we voor schaduwplekken. We identificeren waar het 's zomers heetste is (meestal stenige plekken als parkeerterreinen, versteende pleinen) en willen daar ontstenen en vergroenen. Denk aan meer bomen op parkeerplaatsen (met van die groenstroken tussen de vakken), groene daken op bushokjes, en wellicht extra waterpartijen (een kleine fontein of waterspeelplek) op warme plekken om te verkoelen. Voor kwetsbare groepen (ouderen) verbeteren we communicatie bij hitte: bijvoorbeeld seniorencomplexen krijgen een "hitteprotocol".

Waterveiligheid voorop.

Dordrecht doet mee aan het Meerlaagsveiligheidsproject (samen met het Rijk bekijken we evacuatiestrategieën, zelfredzaamheid bij overstromingen, etc.). We blijven erop hameren dat de dijkversterking (Kleine Noordendijk e.o.) volgens planning doorgaat en ruim op tijd klaar is. Intussen werken we scenario's uit: wat als er toch iets mis gaat? We verbeteren onze crisiscommunicatie: inwoners moeten weten waar ze heen moeten als er ooit een dijk doorbreekt (bijv. naar de Staart), dus dat communiceren we duidelijker (campagnes, bordjes). We gaan voor een periodieke evacuatie-oefening, zoals een wijk die oefent met naar hoger gebied gaan en koppelen dat aan een festival rond het thema water. Liever voorbereid dan verrast.

Groene daken en gevels.

We stimuleren groene daken door een subsidieregeling nieuw leven in te blazen. Zeker in de binnenstad scheelt dat voor waterbuffering en koelte. Ook moedigen we klimplanten tegen gevels aan, dat isoleert en koelt. Wel in overleg, want monumenten willen we niet aantasten.

Duurzame polder en buitengebied.

Onze polders gebruiken we deels voor landbouw. We stimuleren boeren om "klimaatslim" te werken: bijv. zomerplassen of stroken onbebouwd te laten voor biodiversiteit en waterberging, of in te zetten op bodemverbetering die CO2 vasthoudt. We bekijken of delen van onze (nu ongebruikte) gronden ingezet kunnen worden als waterberging bij piekbuien. Dat kan wateroverlast in de stad schelen. En we bekijken hoe we waterberging kunnen koppelen met het creëren van een nieuwe zwemplas.

Energienet resiliënt.

We zorgen dat bij storm of storing onze infrastructuur redundant is: gemeenten werken samen met Stedin aan noodstroomplannen. Voor vitale locaties (ziekenhuizen, rioolgemalen) vragen we extra backup generatoren die ook echt getest worden.

Al met al bereiden we Dordrecht stap voor stap voor op het klimaat van morgen. Geen paniek, maar wel proactief: betere drainage, meer groen, alert op waterveiligheid. Zo blijft Dordt ook in 2050 een veilige, prettige plek bij regen of zonneschijn.

Onze veiligheid

Inzet op orde en handhaving

Veiligheid op straat en in de wijken

Iedereen in Dordrecht moet zich vrij en veilig kunnen voelen; overdag en 's nachts, in elke wijk, op straat, op school en online. De maat is vol voor asociaal gedrag. In Dordt gelden de regels voor iedereen en wie overlast veroorzaakt, pakken we meteen aan. Bij ons bepalen de respectvolle en hardwerkende inwoners de sfeer. Niet die kleine groep die zich misdraagt. We zijn er voor wie zijn best doet, en pakken keihard aan wie het voor anderen verziekt. Dat betekent: zichtbare aanwezigheid van gezag op straat, slimme preventie om problemen voor te zijn, en weerbare inwoners die hun buurt leefbaar houden. We gaan van losse acties naar één brede aanpak voor de hele stad. Helder wat mag, duidelijke grenzen aan wat niet mag, en snelle consequenties bij overtredingen. Preventie waar het kan, optreden waar het moet. Wijk voor wijk gaan we de strijd aan met overlastgevers, zodat iedere Dordtenaar zich thuis veilig voelt.

Ondanks de inzet van de afgelopen jaren is er nog veel te doen. Er gebeuren nog incidenten waarbij jongeren of zelfs willekeurige volwassenen uit het niets worden belaagd of mishandeld. De opkomst van de fatbike, de elektrische fietsen waarmee sommige jongeren te hard en roekeloos door de stad scheuren, zorgt voor nieuwe overlast en intimidatie. Ook zien we in sommige buurten mensen met verward gedrag of verslaving die de leefbaarheid en veiligheid aantasten. Verder hebben wijken met veel kamerbewoning (verkamering) het moeilijk: als in één woonhuis meerdere short-stay huurders wonen die geen band met de buurt hebben, lijdt de buurt eronder. Dit soort trends zetten druk op onze wijken en accepteren we niet.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ Actie tegen straatintimidatie: We hebben een actieplan gelanceerd en extra handhaving ingezet op hotspots. Het resultaat: intimidatie op straat wordt niet langer weggeschoven, maar aangepakt.
- ✓ Meer handhavers, dichterbij de wijk: We hebben het aantal gemeentelijke handhavers (boa's) fors uitgebreid, verdubbeld ten opzichte van 2018. Ze zijn bovendien zichtbaarder aanwezig in de wijken. Dordtenaren zien nu vaker blauwe of groene uniformen in de straat, niet alleen overdag maar ook in de avond.
- ✓ Strengere handhaving op afvaloverlast: We handhaven steviger op zwerfafval en dumpingen. Wie grof vuil of vuilniszakken op straat dumpt krijgt direct lik-op-stuk: een flinke boete én sinds kort de rekening van €180 voor het opruimen. De vervuiler betaalt.
- ✓ Veiligheid in moeilijke buurten verbeterd: We hebben fors geïnvesteerd in leefbaarheid en veiligheid rond probleemplekken zoals Kromhout/Kasperspad. Samen met buurtbewoners zijn die straten aangepakt.

Onze plannen voor een veilig Dordt

Veilige buurten beginnen bij de basis.

Voorkomen dat een buurt onveilig of onprettig wordt, is de eerste stap. Daarom gaan we verkamering (extreme kamerhuur in woonhuizen) strenger tegengaan en waar nodig begrenzen we het aantal woningsplitsingen. We onderzoeken of we particuliere kamerverhuurders aansprakelijk kunnen stellen als hun huurders de buurt verpesten. Zo pakken we uitwassen aan bij de bron.

Straatintimidatie: nul tolerantie.

Op straat geldt: je blijft met je poten van elkaar af. Naropen, opjagen of hinderlijk volgen van met name vrouwen en meiden: we tolereren het niet. We scherpen de APV (gemeentelijke verordening) en handhavingsafspraken verder aan zodat dit gedrag direct lik-op-stuk krijgt: een fikse boete of gebiedsverbod. Bij herhaalde overtreders volgt een gerichte aanpak. Op hotspots (bijvoorbeeld bepaalde routes van station naar binnenstad) zetten we extra toezicht in met boa's en politie. We starten een omstanders-campagne om omstanders te leren veilig in te grijpen en organiseren ouderbijeenkomsten via scholen, sportclubs, moskeeën en kerken om het gesprek aan te gaan. Horecaondernemers en OV-bedrijven betrekken we er ook bij, zodat uitgaansroutes en openbaar vervoer veilig zijn; waar nodig plaatsen we tijdelijk mobiele camera's. Ouders van minderjarigen die anderen lastigvallen of intimideren, spreken we actief aan op hun verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld via wijkagenten en jongerenwerk.

Veilige routes, dag en nacht.

We brengen in kaart waar mensen zich onveilig voelen op loop- en fietsroutes. Een veiligheidskaart van Dordt laat alle “donkere gaten” zien. Per kwartaal pakken we de ergste punten aan: extra lantaarnpalen, beter snoeien voor vrij zicht, herinrichting van onoverzichtelijke plekken. Vooral rond scholen, stations, uitgaansgebieden en parken krijgt dit prioriteit. Bij elk nieuw bouwproject voeren we een verlichtingstoets in, zodat er geen donkere hoeken ontstaan. Verlichting en ontwerp gaan we met gezond verstand benaderen: een simpel licht kan al het verschil maken in veiligheid.

Weerbare jeugd, weerbare wijken.

Jongeren moeten verleidingen van de straat leren weerstaan. We breiden programma's voor weerbaarheid uit, zowel op school als in de wijk. Denk aan gastlessen over online veiligheid (tegen grooming en gevaarlijke challenges), cursussen ‘weerbaar opvoeden’ voor ouders, en praktische toolkits voor sportverenigingen en jeugdwerk. Jongeren leren zo wat de grenzen zijn en waar ze hulp kunnen vinden, zodat criminaliteit minder aantrekkingskracht heeft.

Buurtpreventie 2.0: samen voor een veilige buurt.

Buurtpreventie is meer dan een bordje in de straat. We gaan het naar een hoger plan tillen. We ondersteunen buurtpreventieteam, huismeesters en alerte bewoners maximaal, want veiligheid maken we samen. We verbinden alle initiatieven tot één netwerk met snelle terugkoppeling. We organiseren een veiligheidswandeling met bewoners, handhavers en eventueel de wijkagent om samen knelpunten op te sporen en meteen aan te pakken. Zo houden we de straten schoon, heel en veilig, en voelen bewoners zich gehoord.

Meer zichtbaar gezag op straat.

We willen dat de extra capaciteit bij onze boa's (handhavers) ook de komende periode wordt gecontinueerd en dat ze ook na 23.00 uur inzetbaar zijn wanneer nodig. Dat kan alleen als de politie bereid is op die tijden back-up te leveren; daarover maken we afspraken. We openen een centrumpost waar inwoners buiten kantooruren aangifte kunnen doen of meldingen kunnen maken. De drempel om iets te melden moet omlaag. Binnen het handhavingsteam voeren we een strikte prioritering in: meldingen via Fixi of de meldkamer worden gesorteerd op urgentie. Spoedeisende zaken direct, minder dringende zaken kunnen even wachten zodat handhavers ook tijd over hebben om zelf patrouille te lopen en te handhaven op gedrag. We willen geen boa's die vast zitten achter het bureau om meldingen af te wikkelen; ze horen zichtbaar buiten te zijn.

Betere hulpmiddelen: camera's, fouilleren, patseraanpak.

We breiden het cameratoezicht uit waar dat nodig is en waar bewoners erom vragen. Ook wijken die nu nog geen gemeentelijke camera's hebben, zoals sommige buitenwijken, krijgen ze als de situatie erom vraagt. Privacy blijft belangrijk, dus we plaatsen alleen camera's op plekken met aantoonbaar risico en ook tijdelijk als het probleem is opgelost. Preventief fouilleren zetten we doelgericht in: we wijzen veiligheidsrisicogebieden aan zodat de politie en handhaving regelmatig onverwacht kunnen controleren op wapens. We voeren een bedelverbod in op drukke plekken (binnenstad, winkelcentra, ov-knooppunten) om agressieve of georganiseerde bedelbendes te weren. Hiermee stoppen we uitbuiting van kwetsbaren en nemen we overlast voor bezoekers weg. Ook willen we bijdragen aan een patseraanpak: criminelen die pronken met luxe goederen en vermogen dat niet legaal verklaard kan worden, moeten worden aangepakt en hun spullen afgepakt. We werken samen met politie en OM om dit mogelijk te maken. En voor notoire vuurwerkgooiers en illegaal knalvuurwerk voeren we een meldplicht en gebiedsverboden in rondom jaarwisselingen, plus gerichte controles bij bekende hotspots.

Nultolerantie voor drugsoverlast.

Drugscriminaliteit blijft een aandachtspunt. We treden op tegen dealen vanuit auto's of scooters: er komen vaste controles op bekende plekken en routes, en we zetten waar nodig lokmiddelen in. Lachgasverbod handhaven we streng. We sluiten structureel overlastgevende drugspanen of cafés sneller en langer: bij herhaling volgt een (tijdelijke) sluiting zonder pardon. Overlastgevers weten precies wat ze kunnen verwachten en dat ze gepakt worden. Veel coffeeshops in de binnenstad leveren overlast op en veel verkeersbewegingen. We gaan onderzoeken of we coffeeshops meer aan de rand van de stad of in de regio kunnen plaatsen.

Focuswijken en veilige toewijzing.

In kwetsbare buurten (bijvoorbeeld Vogelbuurt, Lijnbaan, Eisingahof, Wielwijk/Merwedepolder) houden we vast aan extra maatregelen. Screening bij woningtoewijzing in die wijken (huisvestingsvergunning) blijft van kracht. We werken met één gebiedsteam waarin bouwen, beheer en handhaving samenwerken om de buurt rustiger en netter te maken. Zo komt de rust terug en krijgt de wijk de kans vooruit te gaan, zonder instroom van personen die de veiligheid ondermijnen.

Ondermijning: onderwereld buiten de deur.

Ondermijnende criminaliteit, zoals drugshandel, witwassen en malafide bedrijven, pakken we keihard aan. We doorbreken de vermenging van onderwereld en bovenwereld. Dat betekent dat we voor bekende risicosectoren (zoals belwinkels, massagesalons, nagelstudio's, sommige autohandelaren) een vergunningplicht invoeren: eerst toetsen wij de eigenaar en het geld. We scherpen de Bibob-controle aan: niet alleen bij de start van een bedrijf maar ook bij vergunningverlenging blijven we graven in de herkomst van geld. We voeren integrale controles uit, gemeente samen met politie, OM, Belastingdienst en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC). Zaken die verdacht zijn, bijvoorbeeld cash only, geblindeerde ramen, nooit klanten binnen maar wel een dure auto voor de deur, nemen we stevig onder de loep. Als politie of FIOD niet kunnen ingrijpen, gaan wij zelf binnen onze bevoegdheden tot het gaatje om dit soort schijnwinkels te weren of te frustreren. We sluiten convenanten met pandeigenaren en makelaars om witwassen via vastgoed te voorkomen. Zo komt er in huurcontracten te staan dat huurders hun UBO (eigenaar) moeten onthullen, geen contante huurbetalingen doen enzovoort. Wie niet meewerkt, kan gemeentelijke medewerking of vergunningen vergeten. Ondernemers en inwoners krijgen een laagdrempelig meldpunt om vermoedens anoniem door te geven, met bescherming van klokkenluiders en terugkoppeling over wat er met hun tip gebeurt.

We beschermen de Dordtse open samenleving.

Vrijheid is de basis van Dordrecht. Gelijkwaardigheid, LHBTIQ+-acceptatie en vrije meningsuiting zijn niet onderhandelbaar. Elk gedrag dat hier op ondermijnt, zullen we direct aanpakken. We vernieuwen Regenboogstad naar een meetbaar programma met veilige uitgaansroutes, bondgenoten in sport en onderwijs, en gerichte acties op hotspots. We gebruiken in Dordrecht geen vlaggen voor symboliek. Dus niet die van andere landen, hoe erg situaties daar ook mogen zijn. Door het een te kiezen, kies je het andere niet. Daarom handhaven we het huidige vlaggenprotocol. “Gewoon zoals het hoort”.

Discriminatie hoort niet thuis in Dordrecht.

Of het nu gaat om werk, onderwijs, wonen, sport of ondernemen. Inwoners moeten gestimuleerd worden om melding te maken van elke vorm van discriminatie, zodat uitsluiting en discriminatie zichtbaar aangepakt kan worden. Voor de VVD staat voorop dat iedereen dezelfde kansen moet krijgen om vooruit te komen, ongeacht afkomst, religie, geaardheid, leeftijd, gender of beperking. We zijn daarom tegen “positieve” discriminatie.

We beschermen de Dordtse open samenleving

Vrijheid is de basis van Dordrecht.

Gelijkwaardigheid, tolerantie en vrije meningsuiting zijn niet onderhandelbaar. Elk gedrag dat deze waarden ondermijnt, pakken we direct aan. Het huidige Regenboogstad programma breiden we uit tot een breed Dordts Tolerantieprogramma. Dat richt zich niet alleen op tolerantie tegenover mensen in de LHBTIQ+ gemeenschap, maar ook op afkomst, geslacht, geloof, huidskleur en andere levenskeuzes. Zo versterken we het besef dat vrijheid pas echt bestaat als zij voor iedereen geldt

Discriminatie hoort niet thuis in Dordrecht.

Of het nu gaat om werk, onderwijs, wonen, sport of ondernemen. Inwoners moeten gestimuleerd worden om melding te maken van elke vorm van discriminatie, zodat uitsluiting en discriminatie zichtbaar aangepakt kan worden. Voor de VVD staat voorop dat iedereen dezelfde kansen moet krijgen om vooruit te komen, ongeacht afkomst, religie, geaardheid, leeftijd, gender of beperking. We zijn daarom tegen "positieve" discriminatie.

Onze economie Werken en ondernemen loont

Het MKB kiest voor Dordrecht

Dordrecht draait op ondernemerschap. Van de 900 bedrijven op de Westelijke Dordtse Oever met zo'n 14.000 banen tot de winkeliers en horeca exploitanten in de binnenstad en de zzp'ers in onze wijken: zij zijn de verdienmotor van onze stad en regio. Met hun vindingrijkheid, lef en doorzettingsvermogen brengen ze mooie dingen tot stand in Dordrecht en de regio. Dankzij het groeiende succes van het ondernemersfonds en de goede samenwerking met de verschillende ondernemers- en winkeliersverenigingen, worden mooie maatschappelijke successen behaald. We kiezen voor ruimte om te ondernemen: minder gedoe, snellere besluiten, modern vestigingsklimaat en sterke verbindingen met het onderwijs en verschillende overheden om het ondernemerschap in de stad en regio optimaal te faciliteren.

We schakelen door: één loket, snellere vergunningen, voorspelbare regels en actieve acquisitie. We maken bedrijventerreinen toekomstbestendig, halen kantoor- en kenniseconomie naar de stad en koppelen ondernemers aan talent, innovatie en groei. We zetten nog een tandje extra bij in het begeleiden van Dordtse en regionale bedrijven naar de beste plek om te kunnen groeien.

Wat hebben we bereikt?

-
- ✓ **Versterking bedrijventerreinen:** We hebben geïnvesteerd in het vernieuwen van verouderde bedrijventerreinen. Er is meer ruimte gemaakt voor moderne bedrijven, zoals in de maritieme sector en daarmee is het vestigingsklimaat versterkt.
 - ✓ **Ondernemersfonds en samenwerking:** We hebben de oprichting van het Ondernemersfonds en het Binnenstadsbedrijf gesteund. Daardoor werken ondernemers in de stad beter samen en pakken ze gezamenlijk projecten op. Die samenwerking wordt professioneler en dat is een blijvend succes.
 - ✓ **Meer vrijheid om te ondernemen:** We hebben de winkeltijden verruimd: winkels mogen nu ook open op Nieuwjaarsdag en andere feestdagen. We hebben nachtwinkels mogelijk gemaakt.

Onze plannen voor een ondernemend Dordt

Ruimte om te ondernemen: minder regels, meer service.

We schakelen een tandje bij zodat Dordrecht een toplocatie wordt om te ondernemen: één ondernemersloket waar MKB'ers met al hun vragen en vergunningaanvragen terecht kunnen, wordt de standaard. We voeren strakke servicestandaarden in: elke aanvraag wordt snel behandeld, digitaal vooroverleg zorgt dat ingediende plannen in één keer goed zijn. Nieuwe gemeentelijke regels krijgen voortaan een MKB-toets: zijn ze uitvoerbaar, betaalbaar en nuttig voor kleine ondernemers? Zo niet, dan herzien we ze. Ook hanteren we ruime overgangstermijnen bij nieuwe regelgeving, zodat ondernemers zich kunnen aanpassen.

Lagere regeldruk en voorspelbare kosten.

We schrappen overbodige lokale regels die ondernemers belemmeren. Vergunningen en formulieren, het moet zo eenvoudig mogelijk. Leges baseren we op de kostprijs en niet hoger. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld: rekeningen aan ondernemers betalen we binnen 30 dagen. We organiseren regelschapsessies en "klantreizen" samen met Dordtse ondernemers uit diverse sectoren, om knelpunten op te sporen en direct op te lossen. Ook betrekken we daarbij de omgevingsdienst (milieu/vergunningen) om procedures soepeler te maken.

Eén Dordts ondernemersnetwerk.

We versterken het Ondernemersfonds en het nieuwe Binnenstadsbedrijf. Subsidies of fondsbijdragen gaan voortaan naar projecten die zichtbaar waarde leveren. Of het nu gaat om een veilige, schone omgeving, hulp bij het vinden van personeel of het verbeteren van het vestigingsklimaat: samen maken we de stad mooier en sterker. We continueren de jaarlijkse MKB-dag: een inspirerende dag vol ontmoetingen tussen ondernemers en gemeente, waar ook concrete problemen worden opgelost. Verenigingen zoals de DOV (Dordtse Ondernemersvereniging), winkeliersverenigingen en Werkgevers Drechtsteden betrekken we actief in ons handelen.

Ondernemende binnenstad.

Onze binnenstad is niet alleen een plek om te winkelen, een museum te bezoeken en wat te drinken maar ook om te ondernemen. We stimuleren en faciliteren een gezonde mix van ondernemerschap met voldoende ruimte voor bedrijven in de kantorensector, dienstverlening en ambachten. Dankzij onze inzet zijn de openingstijden verruimd. Als het aan ons ligt kunnen ondernemers zelf kiezen wanneer ze open gaan en leggen we daar geen beperkingen op.

Levendige en herkenbare winkelcentra.

Winkels geven een wijk karakter. In sommige winkelcentra wordt het aanbod te eenzijdig en verandert het straatbeeld snel. Dat gaat niet om

afkomst, maar om het behoud van variatie, kwaliteit en herkenbaarheid. Samen met vastgoedeigenaren en ondernemers zorgen we voor meer balans en beter vestigingsklimaat, zodat winkelcentra plekken blijven waar Dordtenaren zich thuis voelen. Nieuwe ondernemers zijn welkom, mits ze bijdragen aan een levendige en veilige wijk.

Leerpark & innovatie-ecosysteem.

Het Leerpark wordt nog meer hét innovatie-epicentrum van Dordrecht en de regio. De plek waar onderwijs en bedrijfsleven samenwerken. Een aantrekkelijke vestigings- en werkplek voor start-ups en scale-ups. Onderwijs (mbo/hbo/wo) sluit aan met dualere routes en docentstages in bedrijven. De samenwerking met Yes!Delft gaan we nog meer versterken. We gaan bouwen aan 'the place to be' voor studenten en (young) professionals van start-ups en scale-ups. Daarom gaan we ook investeren in evenementen waar studenten, young-professionals en bedrijven elkaar ontmoeten.

Kantoor & diensten nabij station.

Moderne kantorenlocaties nabij het station zijn er te weinig in Dordrecht, terwijl hier wel vraag naar is. De dienstensector is in onze stad nu ondervertegenwoordigd, wat de economische vitaliteit van onze stad en regio verzwakt. Wij zetten dus in op een actief vestigingsbeleid en het creëren van ruimte voor kantoren voor bedrijven die bijvoorbeeld actief zijn in de maritieme sector.

Ruimte voor groei: schuifoperaties & dubbel gebruik.

We versnellen de inzet op schuifoperaties (het juiste bedrijf op de juiste plek) en dubbel gebruik van ruimte en kades. Op de bedrijventerreinen en in de binnenstad. We zorgen dat we voldoende middelen gereserveerd houden om de onrendabele toppen die hierbij komen kijken, te kunnen dekken. We zetten ons in dat provincie, rijk en europa hierop aanhaken zodat we nog meer slagkracht krijgen voor deze aanpak. Daarmee zorgen we ook dat er ruimte is voor bedrijven met een hoge milieucategorie op logische plekken. Niet aan de randen van woongebieden, maar binnen de kern van de bedrijventerreinen.

Bedrijventerreinen upgraden.

Met parkmanagement investeren we in veiligheid, groen, klimaatadaptatie, energie & bereikbaarheid. Op de Westelijke Dordtse Oever en andere terreinen stimuleren we circulair ondernemen en ruimte voor doorgroeiende scale-ups.

Economisch DNA.

De maritieme sector, de bouw, zorg en logistiek zijn dominant aanwezige sectoren in onze stad en regio. Wij zetten in op een goede diversiteit en balans in bedrijvigheid en speciale aandacht voor de maritieme sector. Een goed vestigingsklimaat is ook gebaat bij goede promotie van de stad en de regio, daar willen wij de expertise van Dordrecht Marketing en Partners voor benutten.

Bezoekerseconomie & verblijf.

We stimuleren uitbreiding van hotelfaciliteiten, ook van B&B faciliteiten in de binnenstad en koppelen opbrengsten aan het versterken van de attractiviteit (routes, wayfinding, evenementen). Zo blijft Dordt gastvrij én groeit de vrijetijdseconomie mee. Het laatste toeristenbeleid dateert van meer dan tien jaar geleden. We gaan dus investeren in nieuw beleid en een sterkere inzet hierop vanuit de gemeente samen met Dordrecht Marketing & Partners en de vrije tijds ondernemers in onze stad. Bij een gastvrije stad horen ook ruime openingstijden, wat ons betreft zijn ondernemers vrij in het bepalen van hun openingstijden.

Veilig ondernemen.

Samen met politie, handhaving en het parkmanagement van de bedrijventerreinen voeren we een gebiedsgerichte veiligheidsaanpak. Digitaal veilig ondernemen is ook een topprioriteit. We trekken samen met het bedrijfsleven op om de digitale veiligheid te vergroten. Ondernijning krijgt harde prioriteit.

Ondernemen met impact.

Dordrecht en de regio kent veel bedrijven die zeer betrokken zijn bij het wel en wee van de stad en haar inwoners. Dankzij de Stichting Maatschappelijk Betrokken Ondernemen Drechtsteden, groeit het netwerk van deze bedrijven en wordt er steeds meer impact gemaakt. Daarom willen wij deze stichting waar nodig samen met het bedrijfsleven blijven ondersteunen in hun werk.

Chemours.

Schoon water en schone lucht horen bij een leefbare stad. Het bedrijf Chemours is verantwoordelijk voor de PFAS die ze decennia lang hebben uitgestoten. De gemeente moet Chemours blijven aanspreken op hun verantwoordelijkheid om die vervuiling op te ruimen. En wij verwachten van het bedrijf dat ze nu en in de toekomst zo schoon mogelijk produceren en hun uitstoot beperken tot nul. Wij willen dat daar scherp op wordt toegezien, met strenge onafhankelijke controles. Als Chemours zich niet aan de regels houdt dan horen daar forse boetes bij en als uiterste consequentie sluiting van het bedrijf.

Zo veel mogelijk Dordtenaren werken en dat loont

Meer mensen aan het werk. Werk is de beste zekerheid tegen armoede en voor zelfontplooiing. We willen zoveel mogelijk Dordtenaren laten meedoen op de arbeidsmarkt. Ondanks de krappe arbeidsmarkt zijn er nog veel mensen in Dordrecht en de regio die niet werken. Elke Dordtenaar heeft talent en kan stappen zetten: naar opleiding, leerwerk of baan. Meedoen is vooruitkomen.

Er is werk genoeg, maar de stap ernaartoe duurt vaak te lang. Soms lijkt het alsof we ons erbij neerleggen dat veel mensen niet meer aan het werk komen, terwijl werkgevers staan te springen. Regelingen die bedoeld zijn als vangnet voelen in de praktijk ingewikkeld en kunnen de stap vooruit onbedoeld afremmen. We zien bovendien meer jongeren die in een uitkering beginnen, terwijl de waarde van werk niet altijd vanzelf spreekt. De verleiding van snel, verkeerd geld is voor sommigen reëel. De kern: minder omwegen, duidelijke keuzes vóór werk, en routes die het aantrekkelijk en haalbaar maken om meteen te starten en door te groeien.

Wat hebben we bereikt?

Onderwijs, werkgevers en de sociale dienst zijn dichter bij elkaar gekomen, waardoor mensen sneller gekoppeld kunnen worden aan werk. Dankzij investeren in leerwerkroutes en praktijkgericht leren, bijvoorbeeld via leerpraktijkpunten, gaat leren en doen hand in hand.

Onze plannen rond stabiliteit in werk

Werken moet lonen is ons uitgangspunt.

We vereenvoudigen de route van uitkering naar loon, maken de overgang voorspelbaar en ondersteunen waar nodig. Geen enkele Dordtenaar mag in een situatie zitten waarin hij of zij er financieel op achteruit gaat door te gaan werken, dat is demotiverend en onacceptabel. Ook passen we onze minimaregelingen hierop aan. Wie werkt, moet direct het verschil merken in de portemonnee.

De Dordtse Werknorm 50/24.

We leggen de lat zichtbaar neer: minstens de helft van alle werkzoekenden stroomt binnen vierentwintig maanden uit naar regulier werk of leerwerk. Dat vraagt om tempo, heldere afspraken en een consequente werk-eerst-houding. Jij merkt dit aan een start die gaat over banen en werkgevers, niet over formulieren; aan afspraken die doorgaan en aan een sociale dienst die tussentijds laat zien hoe je ervoor staat.

Werkstation en sectorpaden.

We bundelen werkgevers, opleidingen en begeleiding in één praktische route. Vanaf dag één praat je met bedrijven, kun je werk uitproberen en stroom je in waar het past. Voor sectoren met krapte, zoals zorg, techniek/maritiem, bouw/infra en logistiek, leggen we vaste paden vast met een korte voorbereiding en begeleiding op de werkvloer. Zo voelt de stap naar werk niet als een lange procedure, maar als een concrete start. We werken met één MKB-loket met standaardcontracten, snelle vergoedingen en competentie-matching. Wie kansen biedt, krijgt snelheid en service terug. Een Dordtenaar gaat naar binnen voor een uitkering en gaat met een baan naar buiten.

Leren in de baan.

Taal en basisvaardigheden leer je het best terwijl je werkt. We koppelen oefenen en bijleren aan je werkweek of aan een korte route naar een praktijkverklaring. Daarmee voorkom je dat je eerst stil komt te staan en daarna pas kunt beginnen.

Leerpraktijk Punt uitbreiden.

Het LeerPraktijkPunt in Wielwijk zien dat sociale ontwikkeling ook zonder hoge kosten kan. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken er aan hun toekomst, terwijl armoede en eenzaamheid in de wijk afnemen. We willen dit succesvolle concept uitbreiden samen met ondernemers naar meer wijken, zodat meer Dordtenaren kunnen meedoen en doorstromen naar werk. Werkgevers weten waar ze aan toe zijn en krijgen ondersteuning die aansluit op het werk, zodat plaatsingen blijven staan.

Eerlijke plichten en behoud.

Afspreken is verschijnen en proberen is leren. Als het misloopt door omstandigheden, helpen we bijsturen; als het niet willen is, trekken we een grens. Dat is eerlijk voor iedereen die wel zijn best doet. Fraude pakken we aan, dat is eerlijk tegenover iedereen die meedoet. Een fout herstellen gebeurt met menselijke maat, zonder door te slaan. In de eerste maanden houden we contact met jou en je werkgever om uitval te voorkomen en tijdig bij te sturen, zodat je niet weer terugvalt naar stilstand.

Onderwijs biedt gelijke kansen

Goed onderwijs is de kansenmotor van Dordrecht. Ieder kind verdient uitdaging op zijn niveau, van basisvaardigheden tot excelleren. En na school moet er een rechte lijn zijn naar werk of vervolgstudie. Helaas kent Dordt relatief veel schooluitval en achterstanden, en dat gaan we oplossen. We bouwen aan Dordrecht studentenstad: een stad waar MBO, HBO en op termijn zelfs een universiteit samenwerken met het bedrijfsleven om op te leiden voor de banen van nu en morgen. Een stad waar je veilig naar school kunt, waar je sterk wordt in taal en rekenen, en waar volop ruimte is voor ambacht, techniek, sport en cultuur naast de reguliere lessen. We willen versnellen: minder leerlingen zonder diploma, betere basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen), veiligere scholen en meer hoger onderwijs in Dordt. De gemeente speelt daarin een verbindende rol: we brengen scholen, bedrijven en zorg bij elkaar, halen opleidingen naar Dordrecht en zorgen dat elke jongere doorstroomt, naar een diploma of een baan.

Wat hebben we bereikt?

Hoger onderwijs naar Dordt: We hebben de komst van meer hoger onderwijs naar Dordrecht mogelijk gemaakt en de samenwerking tussen scholen en bedrijven versterkt.

Brede schoolaanpak: Op meerdere plekken in de stad is de brede school tot bloei gekomen: scholen die na lestijd activiteiten in sport, cultuur of techniek aanbieden in samenwerking met verenigingen. Hierdoor kunnen alle kinderen zich breder ontwikkelen en ontdekken ze hun talent.

Onze plannen voor goed onderwijs, onze toekomst

Veilige schoolomgeving, vrij van wapens.

Onderwijs moet een veilige haven zijn. Samen met scholen, politie en jeugdwerk voeren we mesvrije schoolzones in. Dat houdt in: preventielessen over de gevaren van wapens, duidelijke regels op school en gerichte controle rondom scholen. We zorgen voor voorlichting aan ouders en leerlingen, en voor snelle opvolging van incidenten. Door scherper te handhaven op wapenbezit en pestgedrag beperken we de verharding en vechtpartijen op en rond school.

Offensief voor taal en rekenen.

De basisvaardigheden van onze jeugd moeten beter, want 1 op de 3 Dordtse vijftienjarigen leest onvoldoende. We starten een leesoffensief om laaggeletterdheid tegen te gaan. We spreken met scholen af dat ze ieder jaar aan de gemeente rapporteren hoe de lees- en rekenvaardigheid zich ontwikkelt. De gemeente ondersteunt waar mogelijk met materiaal en tijd (bijv. subsidies voor extra leesboeken of bijspijkeruren). Ons doel: iedere leerling verlaat de school met minimaal niveau 2F in taal en rekenen. We willen dat geen enkel Dordts kind later moeite heeft met formuleren of het begrijpen van een nieuwsartikel.

Dordrecht studentenstad: meer HBO en op termijn een universiteit.

We werven actief nieuwe HBO-opleidingen naar Dordrecht. We mikken op studies die passen bij onze stad, zoals maritieme techniek, logistiek, zorg, onderwijs en energietechniek. Daar is lokaal ook veel werk in te vinden. We bouwen door op wat er al is: de HBO-opleiding Drechtsteden en de samenwerking met Hogeschool Rotterdam worden uitgebreid. Met hogescholen en universiteiten maken we doorstroomprogramma's zodat Dordtse studenten door kunnen groeien (bijvoorbeeld een associate degree hier doen en dan de bachelor deels hier, deels elders afronden). We profileren Dordrecht als levendige studentenstad: dat betekent stage- en bijbaanzekerheid (dus genoeg plekken bij bedrijven, hierover maken we afspraken met), betaalbare studentenwoningen en een leuk studentenleven (sport, cultuur, uitgaan). TU Delft en de Duurzaamheidsfabriek op het Leerpark werken al samen; die band willen we veel verder uitbouwen. Ons einddoel is een volwaardige universitaire voorziening op termijn, eventueel in samenwerking met TU Delft of Erasmus Universiteit, zodat jonge Dordtenaren niet meer per se de stad uit hoeven voor wetenschappelijk onderwijs en hier blijven.

Geen vroege schoolverlaters.

We richten een speciaal doorstroom team op voor voortijdig schoolverlaters. Zodra een jongere dreigt uit te vallen (bijv. veel verzuim of al gestopt zonder diploma) grijpt dit team in. Een vaste doorstroomcoach helpt de jongere meteen een plan te maken:

terug naar school in een andere vorm, een BBL-werkleerbaan, of een andere combinatie. Deze coach begeleidt de jongere intensief en regelt al het papierwerk. Doel is dat niemand thuis komt te zitten. Met dit plan zorgen we dat verlies van motivatie geen reden meer kan zijn om te eindigen zonder startkwalificatie.

MBO van topkwaliteit.

We hebben zorgen gehoord over de kwaliteit van sommige MBO-opleidingen. Daarom gaan we als gemeente helpen om de kwaliteit op peil te brengen en houden. We smeden coalities tussen scholen, bedrijven en bijvoorbeeld exameninstanties. Aan één tafel bespreken ze hoe opleidingen beter kunnen aansluiten op de praktijk. We willen dat elke MBO-student een stagegarantie heeft, dat examens relevant zijn voor het werkveld en dat de lesstof up-to-date is. De gemeente faciliteert dit door bijvoorbeeld praktijkwerkplaatsen op te zetten (denk aan een techniekwerkplaats waar studenten en vaklui samenkomen) en door stageplekken bij de gemeente en bedrijven beschikbaar te stellen voor docenten (zodat docenten hun kennis van het werkveld bijhouden).

Trots op ambacht en techniek.

Dordt heeft een rijke historie van makers: scheepsbouwers, ambachtslieden, technici. We zijn trots op doeners en we willen meer jongeren warm maken voor een vak. We promoten ambacht & techniek op scholen via het Leerpark, via wedstrijden en bedrijvendagen. Jongeren krijgen vroeg zicht op goede, zekere banen in bijvoorbeeld de haven, de metaal, de bouw of de zorg. Bedrijven tekenen mee: ze beloven opleidingsplekken en baankansen voor jongeren die hiervoor kiezen. We laten successen zien om anderen te inspireren.

Iedere leerling een stage en kijkje bij bedrijven.

We willen dat elke middelbare scholier en MBO-student in Dordt tijdens zijn opleiding een stage-ervaring opdoet. Daarom organiseren we vaste bedrijvendagen waarop scholieren bij Dordtse bedrijven kunnen kijken. We stimuleren korte snuffelstages en projecten in de stad. De gemeente maakt dit makkelijk door eventuele bureaucratische drempels (verzekering, onkosten) weg te nemen en scholen te koppelen aan MKB-bedrijven. We meten het percentage leerlingen dat een stage doet en streven naar 100%. Wat werkt breiden we uit .

Onderwijs & jeugdhulp hand in hand.

Voor leerlingen met een extra hulpvraag (bijvoorbeeld vanwege autisme) maken we één gezamenlijk plan tussen school, jeugdhulp en ouders. Er komt één regisseur die de voortgang bewaakt. Geen kastje-muur maar één lijn: die regisseur zorgt dat er snelle ondersteuning in de klas komt als het nodig is (bijvoorbeeld een ambulante begeleider of een time-out plek) en houdt kort contact, met als doel de leerling zo veel mogelijk in het reguliere onderwijs te houden. Dit alles om te voorkomen dat kinderen te snel uitwijken naar dure gespecialiseerde trajecten of thuis komen te zitten. Dus normaal waar het kan, speciaal waar het moet.

Sport en cultuur rond school.

We verlengen de schooldag met sport en cultuur. Basisscholen en middelbare scholen gaan we ondersteunen om na schooltijd of tussen de middag modules aan te bieden: muziekles, schilderen, dans, of extra gymlessen en sportclinics. Dit doen we in samenwerking met verenigingen en cultuuraanbieders. Doel: plezier, gezondheid en gelijke kansen. Niet iedereen krijgt thuis vioolles of zit op hockey. Door het op school aan te bieden, kan ieder kind ontdekken wat hij of zij leuk vindt. En we binden jongeren zo meer aan Dordt: ze vormen bandjes, teams en clubjes hier.

Leren loont, werken in Dordt.

We koppelen opleidingen aan garanties op banen in Dordrecht en de regio. In sectoren met veel vraag (logistiek, maritiem, zorg, bouw, energie, ICT) maken we afspraken met werkgevers: als een jongere zijn opleiding afrondt, is er een baan of traineeship voor hem. Bedrijven organiseren lokale banenmarkten en bieden stageverlenging of jobcoaches voor starters (100-dagen begeleiding, zoals eerder genoemd). Zo blijven meer jongeren na hun studie hier werken en vinden bedrijven het talent dat ze nodig hebben.

Digitale vaardigheden voor jong en oud.

We leven in een digitale wereld, en daarin moeten we iedereen meenemen. We stimuleren scholen, van basisschool tot MBO, om structureel digitale vaardigheden en cyberveiligheid in hun lesprogramma's op te nemen. Bijvoorbeeld door te werken met codeerlessen, workshops over online privacy, of projecten rond mediawijsheid. Ook bieden we via bibliotheek en welzijnswerk cursussen digitale basisvaardigheden voor volwassenen aan. Een stad waar iedereen voldoende digitaal vaardig is, is ook een stad die weerbaarder is tegen cybercrime.

Onze trots

Binnenstad, Biesbosch, evenementen en sport

Een gezellige binnenstad

Onze historische panden, intieme straatjes en binnenhavens maken Dordrecht uniek. Wij gaan voor een binnenstad die bruist en goed bereikbaar is: sterke horecapleinen, goede winkels, vergroende kades waar je prettig kan zitten en wandelen en een agenda die het hele jaar door wat te beleven biedt. De lokale winkels zijn uniek en koesteren we. Daar willen we nog een aantal ketens zoals bijvoorbeeld Dille & Kamille, Decathlon e.d. aan toegevoegd zien worden, zodat Dordtenaren ook in eigen stad goed kunnen winkelen. We bouwen door aan een compact, groen en gezellig centrum met ruimte voor horeca, retail, ambacht en cultuur & evenementen. Goed bereikbaar voor bewoners en bezoekers, met betaalbaar parkeren zoveel als mogelijk uit het zicht en een binnenstad die 7 dagen per week leeft. Met voldoende toeristische overnachtingsplekken. Parkeren in garages aan de rand, slimme stadslogistiek, en duidelijke spelregels die ondernemen makkelijker maken. Met de oprichting van het binnenstadsbedrijf en de opstart van vele projecten als het Statenplein, Achterom, Grote Markt, Merwekade en Steegoversloot is het fundament gelegd. De komende jaren willen wij volle vaart doorpakken op de uitvoering.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ **Gezelligere binnenstad:** Onze binnenstad is wordt stap voor stap levendiger. Horeca ondernemers hebben meer ruimte gekregen in hun openingstijden en kunnen vaker een feestje houden. Er zijn meer en mooi met groen aangeklede terrassen bij gekomen.
- ✓ **Ruimere winkeltijden:** Winkels mogen naast de zondagmiddagen nu ook op bijna alle feestdagen open. Dit geeft zowel ondernemers kansen als inwoners gemak.
- ✓ **Aanpak Statenplein en meer terrassen:** We zijn gestart met de voorbereidingen om het Statenplein 7 dagen in de week aantrekkelijk en gezellig te maken. Door de markt iets te verschuiven komt er ruimte voor terrassen en events.

Onze plannen voor een aantrekkelijke binnenstad

Compact kernwinkelgebied. Groene straten, kades en pleinen.

We geven kades (o.a. de Merwekade) en pleinen een hogere belevingswaarde met groen, zitplekken en ruimere terrassen. Zonder dat de locaties de potentie voor evenementen in de weg zitten. Dat betekent een stevige investering van de gemeente in de openbare ruimte en straatmeubilair. Daar staat intensieve samenwerking met de ondernemers, bijvoorbeeld rond grote terraslocaties (zoals Scheffersplein, Statenplein en Vriesestraat) tegenover met duidelijke kwaliteitregels waar de gemeente op handhaaft. De Johan de Wittstraat wordt de groene loper van het Weizigtpark naar de binnenstad. De Spuihaven wordt meer een waterplein met betere toegang tot het water, die ruimte biedt voor een waterterras en watersport activiteiten. Er ligt een goede visie op de ontwikkeling van de binnenstad en er ligt een stevige basis met het binnenstadsbedrijf, de komende periode willen we de uitvoering ervan en van de verschillende projecten in de hoogste versnelling.

Bereikbaar & parkeren uit het zicht.

Parkeren verplaatsen we zoveel mogelijk naar (ondergrondse) garages aan de randen van de binnenstad (Grote Markt, Steegoversloot, Spuihaven en Achterom). Bestaande straatplekken verdwijnen alleen als er dichtbij een alternatief is en alleen als dat leidt tot meer verblijfskwaliteit op straat. Een goed bereikbare binnenstad op alle dagen is belangrijk voor een vitale toekomst. Dat vraagt om creatieve oplossingen op de drukste dagen als zaterdag, want ook op die dagen moet het kernwinkelgebied heel goed bereikbaar zijn. We zorgen voor goed zichtbare en uitnodigende fietsenstallingen in de binnenstad.

Gezellig uitgaansleven.

We willen dat onze stad weer meer borgen ruimere openingstijden en geluidsnormen op maat in aangewezen uitgaanskernen, met goede afspraken over veiligheid en bereikbaarheid. Doel: plekken waar jongeren en young professionals zich thuis voelen. Om te zorgen dat er geen onnodige overlast ontstaat voor omwonenden zorgen we dat er het hele jaar door op de juiste momenten SUS-wachten in de stad actief zijn.

Winkelstad met unieke mix.

Dordrecht is uniek met haar vele lokale winkels in de binnenstad. Dit aanbod kan versterkt worden door aanvulling met enkele sterke ketens die je in vergelijkbare steden vindt, maar Dordrecht nog mist. Daarvoor doen we gerichte acquisitie vanuit de samenwerking in het binnenstadsbedrijf. Het binnenstadsbedrijf krijgt meer slagkracht voor sterke citymarketing, daarvoor ondersteunen we Dordrecht Marketing & Partners. We investeren om nieuw kwalitatief aantrekkelijk aanbod te trekken in plaats van weer een discounter.

Cultuur + winkels = levendige mix.

We sporen culturele instellingen aan nauwer met de winkels samen te werken. De binnenstad van de toekomst is een belevingscentrum: je gaat niet alleen kopen, maar ook iets meemaken. Dus waarom geen kunstexposities in etalages? Of een samenwerking dat je met je theaterkaartje korting krijgt bij een restaurant? Zulke dwarsverbanden stimuleren we. Ook zetten we in op avondopenstellingen van musea tijdens koopavonden of festivals. We willen dat winkels, horeca en cultuur elkaar versterken.

Beleving, ook op het dak.

De binnenstad kent vele mooie plekjes, het uitzicht vanaf boven op onze Grote Kerk is er daar een van. Vroeger toen de V&D nog in onze stad zat, kon dat ook vanaf dat dak genietend van een drankje en hapje. Het wegvallen van die beleving is een gemis. Wij gaan ons inzetten om op tenminste 1 dak (nabij) de binnenstad weer een mooie hotspot te krijgen.

Stad & water.

Het water geeft onze binnenstad een unieke beleving. We breiden passantensteigers verder uit, leggen een terras op water aan in de Binnen Kalkhaven en stimuleren watertaxi/kleinschalig vervoer. Dankzij onze inzet komt er een havenbad in Wantij-west waardoor het daar veilig en aantrekkelijk zwemmen wordt. Meer plekken langs het open water willen we geschikt maken om tijdens warme zomerdagen veilig en leuk verkoeling te kunnen vinden, bijvoorbeeld door de aanleg van een zandstrandje. We investeren in de Riviercruise markt, zodat er nog meer toeristen naar onze stad komen. De binnenstad aan het water wordt nog meer ons visitekaartje: bekeken vanaf de kade en vanaf de boot.

Vestingring als aantrekkelijke wandelroute.

Dordrecht is ontstaan als vestingstad aan het water. Veel van die oude stadsmuur en poorten zie je nu nauwelijks meer terug, terwijl het onze geschiedenis is dat onze stad zo uniek maakt. Daarom trekken wij geld uit om de historische stadsmuur weer zichtbaar en beleefbaar te maken als een groene wandel- en verblijfsroute langs de binnenstad. Met trappen en steigers naar het water, meer groen op de kades, plekken om te zitten en ruimte voor cultuur en evenementen. Zo verbinden we geschiedenis, water en stadsleven en wordt Dordrecht nog aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers.

Stadsherstelfonds.

Sommige plekken in Dordrecht vragen om een duwtje in de rug: leegstaande winkels, verouderde panden of straten die hun levendigheid verliezen. Met een Stadsherstelfonds waarin bij de stad betrokken investeerders en de gemeente participeren, gaan we langetermijn maatschappelijke waarde toevoegen aan onze binnenstad.

Muziek op straat, sfeervol geregeld.

Straatmuzikanten geven een stad kleur, maar moeten wel kwaliteit bieden. We vervangen het starre vergunningsstelsel door een jaarvergunning voor goede straatartiesten, met heldere spelregels. Dit betekent: wie goed kan spelen/zingen en iets toevoegt, mag van ons een jaarvergunning krijgen. Het open podium op het Statenplein willen we doorzetten. Zo houden we de binnenstad levendig met muziek!

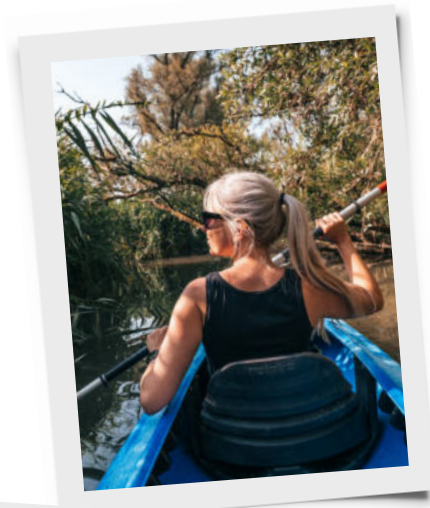
De Biesbosch beschermen en meer recreatie

Waar staan we voor

De Biesbosch is van jou. Om te beleven, te beschermen en door te geven. Het is een levend zoetwatergetijdengebied, geen dichtslibbend reservaat. Wij kiezen voor actief behoud van open water, zodat natuur, waterveiligheid, recreatie en ondernemerschap in balans blijven. Met één plan, duidelijke keuzes en zichtbare resultaten die jij merkt op en aan het water.

De potentie van de omliggende buitengebieden wordt nog onvoldoende benut. Dat is zonde! Er is ruimte om recreatief aanbod (door) te ontwikkelen, want ook als er meer mensen naartoe komen is het nog niet te druk en de natuur kan het hier aan. Daar gaan wij werk van maken, zodat Dordtenaren er hier een gezellig en ontspannen recreatieplek bij krijgen.

De Biesbosch slibt langzaam dicht en dat merk je als waterliefhebber, wandelaar of ondernemer: er is minder open water en sommige routes worden lastiger. Tegelijk werken verschillende partijen naast elkaar, waardoor besluiten en onderhoud te lang op zich laten wachten. Populaire plekken, zoals de zwemplas en de strandjes, vragen om betere schoonmaak, toiletten en toezicht, zodat het er prettig blijft. Tot slot moeten we het beheer goed kunnen betalen zonder drempels op te werpen. Dus wél eerlijke inkomsten uit activiteiten in het gebied, maar géén betaald parkeren bij de toegang.

Wat hebben we bereikt?

✓ Verlanding op de kaart gezet: We hebben verlanding tot prioriteit uitgeroepen en regionaal op de agenda gekregen. Het probleem is nu erkend op provinciaal en landelijk niveau; dat was stap 1. Ook is een start gemaakt met het in beeld brengen van knelpunten (welke geulen slibben dicht, waar stagneert de doorstroming).

✓ Het belang van Hel- en Zuilespolder op de kaart gezet: We hebben ons verzet tegen plannen om de Hel- en Zuilespolder onder water te zetten (als onderdeel van rivierverruiming). “O uit de pijp blijft het doel” roepen we bij Chemours, en net zo zijn “O overstroomde polders” en “O dichtgeslibde kreken” onze doelen in de Biesbosch.

✓ Betere samenwerking in gang: We hebben gepleit voor één integrale aanpak van de Biesbosch. Dit resulteerde in de start van een “gebiedsbeeld” en knelpuntenkaart, als opmaat naar één uitvoeringsplan.

Onze plannen voor de mooie Biesbosch en buitengebieden

Open water terug, voor natuur en waterveiligheid.

We geven de Biesbosch weer adem. We verdiepen dichtgeslibde geulen, openen waterstromen die vastliepen en beheren slib op een slimme manier, zodat het niet telkens terugkeert waar het niet hoort. Waar begroeiing de doorstroming belemmert, pakken we dat zorgvuldig aan met natuurvriendelijke methoden. Zo blijft er meer open water over, verbetert de waterkwaliteit en kan de Biesbosch bij hoogwater beter functioneren als buffer. We werken in logische deelprojecten: elk jaar pakken we een aantal geulen of zones aan, zodat u elk jaar verbetering ziet en kunt zeggen: hé, dit stuk is weer bevaarbaar! Geen tien jaar plannen maken, maar elk jaar wat doen.

Ruim baan voor natuur en recreatie.

We houden kwetsbare natuurgebiedjes (vogelrustgebieden, broedplaatsen) echt stil; daar komt geen snelvaren of feesten. Tegelijk maken we de plekken die geschikt zijn voor recreatie juist aantrekkelijker en overzichtelijker. We verbeteren bewegwijzering van kano- en vaarroutes, zodat niemand meer verkeerd vaart of per ongeluk in een rustgebied belandt. We plaatsen extra aanlegsteigers op logische plekken, bijvoorbeeld halverwege een populaire kanoroute zodat je even kunt uitstappen. Ondernemers krijgen wat ons betreft ruimte op bepaalde locaties: denk aan een bootverhuur, rondvaartboot, of een klein paviljoentje aan het water voor koffie of een huwelijksceremonie. Daar stellen we wel heldere regels bij: het moet netjes, kleinschalig en geen verstoring van de rusttijden (’s avonds bijvoorbeeld sluiten). Zo kun jij volop genieten van de Biesbosch, of je nu wilt kajakken, vissen of gewoon picknicken, terwijl de natuur beschermd blijft en er eerlijke bedrijvigheid ontstaat die ook nog wat inkomsten voor onderhoud oplevert.

Meer recreatie in de buitengebieden.

We gaan het aanbod voor dagrecreatie in het buitengebied vergroten en verbeteren. We leggen voorzieningen aan als een uitkijkpunt, speelplekken en andere aantrekkelijke activiteiten. Door het aanleggen van meer gescheiden fiets- en wandelpaden, een volwaardig ruiterrondje en een wandelrondje bij de oost-zuid haven maken we het nog beter bereikbaar. We gaan investeren in meer bekendheid voor het gebied. Te weinig mensen zijn zich nog bewust van de potentie hier. Door hier meer aandacht aan te besteden wordt het gezelliger en wordt het voor recreatieve ondernemers aantrekkelijk om in dit gebied te gaan investeren.

Schoon en veilig recreëren.

De populaire zwemplas bij de Merwelanden en de kleine strandjes houden we schoon en veilig. We plaatsen voldoende afvalbakken, zorgen voor toiletten en douches (al dan niet tijdelijk in drukke weken) en zetten in drukke perioden extra toezicht in (boswachters, buitengewoon opsporingsambtenaren). Als er problemen met de waterkwaliteit zijn (blauwalg, bacteriën), handelen we snel: we informeren direct ter plekke met borden en online wat er aan de hand is en wanneer het opgelost wordt. Op en rond het water gaan we eenduidige regels hanteren tegen overlast, bijvoorbeeld over waar je wel/geen harde muziek mag op een boot, of snelvaren zones, en handhaven die ook. Zo kan iedereen ontspannen recreëren zonder zich te ergeren aan rommel of herrie.

Eerlijk betalen, geen drempels.

We houden de Biesbosch gratis toegankelijk. Er komt geen betaald parkeren bij de ingangen, zoals bij De Viersprong. De parkeerdruk gaan we liever managen met betere inrichting en eventueel op drukke dagen pendelbussen, maar geen financiële drempel. Om de kosten van beheer en extra voorzieningen te dekken, laten we degenen die eraan verdienen meer bijdragen: we vragen een eerlijke bijdrage via concessies en leges.

Onze evenementen en cultuur verbinden

Dordrecht heeft een rijk cultureel leven en prachtige evenementen. Dat maakt de stad leuk om in te wonen en trekt bezoekers van buiten. Cultuur is geen luxe, maar een wezenlijk onderdeel van de stad. Het is niet alleen van economische waarde, waardoor het geld in het laatje brengt van onze lokale ondernemers, maar cultuur geeft ons ook de verhalen en ervaringen die Dordt ons stadje maken. We zijn trots op onze iconen zoals Schouwburg Kunstmin, het Dordrechts Museum, het Energiehuis en poppodium Bibelot. En we zijn trots op de vele unieke Dordtse evenementen. Van Big Rivers tot Wantijpop, van Festival voor de vloed tot Rommeldam en van de Decemberdagen tot de boekenmarkt. We zijn trots op alle organisatoren die met hun evenementen plezier, ontmoeting en identiteit brengen.

Wij willen cultuur en recreatie laagdrempelig maken voor alle Dordtenaren. En we willen Dordt profileren als levendige stad met het hele jaar door wat te doen, voor jong en oud. Dat betekent dat we investeren in een sterke evenementenkalender, aandacht hebben voor jeugd en gezinnen in het aanbod, en de stad zo inrichten dat er plek is voor een festival en andere evenementen in de binnenstad, het park en de wijken.

Wat hebben we bereikt?

Dordrecht op de kaart: Onze stad heeft zich de afgelopen jaren op de kaart gezet met evenementen van landelijke en internationale allure. We hebben zichtbaar meer bezoekers getrokken van buiten de stad, wat ook goed was voor de lokale economie en trots van inwoners. Denk aan evenementen als de start van de Tour de France Femmes, internationale sporttoernooien, maar ook gevestigde namen als Big Rivers en Dordt in Stoom die terugkeerden na corona sterker dan ooit. En de terugkeer van het jaarlijkse kerstcircus.

De Kerstijsbaan is terug: Dankzij onze inzet en het doorzettingsvermogen van de ondernemers is de traditionele ijsbaan in de binnenstad teruggekeerd in december. Tijdens de donkere dagen kon jong en oud weer schaatsen op het plein; een geliefde traditie die mede dankzij onze inzet weer kan herleven.

Onze plannen voor beleving: cultuur & evenementen

Evenementenstad 2.0.

We zijn trots op evenementenstad Dordrecht en willen die kwaliteit naar de toekomst toe vasthouden. We streven naar nog meer diversiteit zodat alle doelgroepen en type evenementen een plek vinden in onze stad. Evenementen zijn gezellig en leuk en bedienen vaak ook nog allerlei andere maatschappelijke doelen waar ook geld en tijd in gestoken wordt. Daarom willen we dat die geldstromen en activiteiten nauw bij het evenementenbeleid worden betrokken. Evenementen dragen bijvoorbeeld bij aan doelstellingen in het jeugdbeleid of de aanpak van eenzaamheid waar ook budgetten voor zijn. Die koppelen we aan evenementen. En we geven de evenementenafdeling meer regie om alle evenementen die door het jaar plaatsvinden (waar de gemeente bij betrokken is) beter op elkaar af te stemmen. Bij de grote jaarlijks terugkerende evenementen ('de specials') werken we toe naar een meerjarenplan waarin ook aandacht is voor een bredere en sterkere financieringsbasis naast die vanuit de gemeente. We dagen evenementen uit om te blijven innoveren.

Twee evenementen fondsen, sterke bids.

We richten twee fondsen op: Cultuur & Stadsevenementenfonds (voor o.a. festivals, erfgoed, podiumkunsten) en een Sportevenementenfonds voor (inter)nationale sportevents. We verwachten dat ook het bedrijfsleven in Dordt en de regio de meerwaarde hiervan inziet en ook aanhaakt bij deze fondsen. Samen met o.a. Rotterdam en regiogemeenten dienen we gezamenlijke bids in en leggen we vast: kosten-/batenverdeling, logistiek, vrijwilligers en citymarketing.

Sport x Stad = (inter)nationale publiekstrekkers.

We mikken op Tour of Holland (etappe), Shorttrack (wereldbeker/Topdivisie) en NK Judo. We doen dit samen met verenigingen (side-events, clinics, breedtesportprogramma's) zodat clubs meedelen in inkomsten, ledenwinst en zichtbaarheid.

Sterke instellingen, jong programma.

Met Kunstmin, Dordrechts Museum, Energiehuis en Bibelot maken we afspraken over meer publiekswaarde en programmering voor jongeren en gezinnen. Subsidies sturen op innovatie, samenwerking en nieuw publiek; cultuur dichtbij, betaalbaar en verrassend.

Stad als podium.

Het unieke van de Dordtse evenementen is de wijze waarop ze de stad gebruiken als podium en hun laagdrempelige, veelal gratis toegang. Die eigenschappen koesteren we en we zorgen dat ook binnen onze verdichtende stad, ruimte gereserveerd blijft om al die evenementen te kunnen blijven faciliteren. We geven stadsentrees een waardige

uitstraling met kunst en city-dressing en ondersteunen private initiatieven die hieraan bijdragen. De Kunstkerk en Hanneke van Dordt zijn hier mooie voorbeelden van. Door kunst aan spelen te koppelen is hier nog meer beleving te winnen. We willen dat Dordt vanaf de eerste entree tot aan de binnenstad herkenbaar en fotogeniek is.

Natuur & water beleven

We investeren om het DNA van onze stad, het water, meer te benutten. Wij zijn ervan overtuigd dat het hoogwaterseizoen, waarvan onder andere de jaarlijkse vloedschottentest een zichtbaar element is, een belangrijk thema is waar met meer beleving en een evenementenweek meer uitgehaald kan worden. Daarom investeren we erin om dit samen met partners verder te gaan uitbouwen tot een breed 'stadsfeest'. Dat kan worden versterkt door betere wandel- en fietsroutes en beleving langs Biesbosch, Dordwijkzone en Wantij. We geven ruimte aan recreatief ondernemerschap. Doel: meer "rondjes Dordt" die natuur, historie en stad verbinden.

Ruimte voor verenigingen en makers.

We borgen dat er voldoende betaalbare repetitie- en oefenruimtes zijn, niet alleen in de binnenstad maar juist ook in de wijken. We benutten tijdelijk leegstaande panden en helpen bij vergunningen. Dordtse verenigingen blijven het kloppend hart van onze cultuur.

Dordtse Decemberdagen.

We hebben een succesformule te pakken, maar willen het onderdeel kerstmarkt weer stevig in het zadel. Niet door weer de grootste kerstmarkt met de meeste sportsokken te worden, maar door te gaan voor een kerstmarkt met het mooiste aanbod en de fijnste sfeer van Nederland. We zijn bereid om hier extra in te investeren en zien goede kansen om het bedrijfsleven hierbij te betrekken. Ook zij willen hun werknemers de leukste kerst bieden.

Lokale evenementen in de wijken.

Ook in de wijken is er altijd wat te doen, daarvoor hoeft je niet naar het centrum. Plekken als het Damplein in Dubbeldam, het Weizigtpark in Krispijn of het Wielwijckpark lenen zich voor mooie wijkevenementen. Om even te ontspannen met de kinderen na de boodschappen bijvoorbeeld.

Evenementenorganisatoren geven we een stevig fundament.

Het organiseren van evenementen is er met de jaren niet makkelijker op geworden. Steeds meer eisen en regelgeving (waar de gemeente vaak ook geen invloed op heeft) en hogere kosten. Veel wordt door vrijwilligers georganiseerd of ondersteund. We zorgen voor een sterk evenementenbureau die organisatoren en evenementen kan begeleiden.

Sport dat inspireert

Sport maakt gezonder, gelukkiger en brengt mensen samen. Beweging is het beste medicijn: investeren in preventie door sport scheelt op termijn dure zorgkosten. Sportende jongeren leren bovendien teamwork, doorzettingsvermogen en omgaan met winst en verlies; lessen voor het leven. En sportende ouderen blijven langer fit, wonen langer zelfstandig en hebben een hogere levenskwaliteit. Daarom maken we van bewegen een vast onderdeel van ons zorg- en welzijnsbeleid: we stimuleren dat sportverenigingen, zorginstellingen en de gemeente samenwerken om alle Dordtenaren in beweging te krijgen.

Dordrecht wordt een nog sterkere sportstad. We investeren in moderne accommodaties, levendige sportparken en een buitenruimte die uitnodigt om te bewegen. We koppelen sport aan onderwijs (denk aan gymles van sportcoaches of combinatiefuncties), aan zorg (beweegprogramma's voor mensen met overgewicht of diabetes) en aan werk (sport om teamgevoel bij jonge werknemers te versterken). Zo doen meer Dordtenaren mee, van jeugd tot senioren.

We leggen de lat hoog: meer deelname (meer mensen die sporten), betere faciliteiten, en sterke sportverenigingen. We ondersteunen ook de professionele en commerciële sportaanbieders (zoals fitnessscholen, yogastudio's) waar mogelijk, want inmiddels sport meer dan 40% van de Dordtenaren buiten een vereniging om. Verenigingen blijven de kern van ons sportleven, maar die "vrije" sporters verdienen ook goede voorzieningen. Breedtesport kan niet zonder topsport, en topsport niet zonder breedtesport; ze versterken elkaar. Daarom willen we meer topsportevenementen naar Dordt halen (die inspireren onze jeugd) en zorgen dat iedereen kan sporten.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ Sportstad van het jaar: Dordrecht is verkozen tot Sportstad van het Jaar 2024. Een prachtige erkenning voor onze inspanningen op sportgebied.
- ✓ Grote topsportevenementen naar Dordt: We zijn erin geslaagd om de start van de Tour de France Femmes, de Tour of Holland en internationale shorttrackwedstrijden naar Dordrecht te halen.
- ✓ Nieuwe accommodatie VV Dubbeldam: Na 12 jaar politiek getouwtrek hebben we eindelijk gezorgd dat voetbalclub VV Dubbeldam een nieuw onderkomen krijgt. Een langgekoesterde wens van de club is vervuld.
- ✓ Verbeterde faciliteiten bij clubs: Korfbalvereniging Oranje Wit kan investeren in nieuwe hallen. Diverse verenigingen (zoals Wioldrecht, Oranje Wit) hebben nieuwe kunstgrasvelden gekregen. We hebben vele clubs kunnen helpen met professionele ondersteuning (bijvoorbeeld een verenigingsadviseur). En alle sportaccommodaties zijn voorzien van energiezuinige LED-verlichting, wat clubs flink in de kosten scheelt.

Onze plannen voor een sportief en gezond Dordt

Sportparken als belevingsmagneten.

We openen sportparken naar hun omgeving (Dordwijkzone) met doorfietsroutes, wandelpaden en vrije speelplekken, terwijl we 's avonds veilig kunnen afsluiten tegen overlast en vernieling. Hiermee brengen we meer beleving van dit gebied aan de inwoners, maar ook meer zichtbaarheid voor onze sportparken. Wij maken geld vrij voor het continueren van de 1/3, 1/3 1/3 regeling waardoor we verenigingen in staat stellen te investeren in hun accommodaties. We houden bij het opzetten van een nieuwe regeling rekening met het wegvallen van de boza-regeling. Daar waar er ruimte naast de sportverenigingen is, faciliteren we ook andere partijen die de sportparken kunnen versterken zoals professionele sportaanbieder en/of andere aan sport en gezondheid gerelateerde voorzieningen.

Maatschappelijk investeren.

Meer dan voorheen zullen we ook maatschappelijke eisen gaan stellen als de gemeente subsidieert. Financiële ondersteuning van de gemeente is niet vrijblijvend: daartegenover staan efficiënt gebruik van sportvelden, aantoonbare maatschappelijke prestaties en betrokkenheid bij de stad. bijvoorbeeld dat een vereniging haar deuren ook openstelt voor de buurt (vrije inloop uren, of samenwerking met een buurthuis) en dat ze meetbare bijdragen levert aan jeugdparticipatie, inclusie of gezondheid.

Kiezen voor sterke verenigingen.

Ons motto: liever een paar sterke verenigingen per sport in Dordt dan heel veel kleine clubjes die elk vechten om te overleven. We streven ernaar dat van elke sport die in Dordt beoefend wordt, er minstens één gezonde, sterke vereniging aanwezig is. Een club met een goed aanbod, goede trainers en kansen voor talent. Om dat te bereiken stimuleren we samenwerking of samenvoeging tussen verenigingen onderling waar nodig. We ondersteunen verenigingen met bestuurscoaching en trainingen om toekomstbestendig te worden. Bij subsidieverdeling geven we prioriteit aan clubs die hun zaken op orde hebben en zich inzetten voor breedtesport én talentontwikkeling.

Bewegingsvriendelijke buitenruimte.

Niet iedereen sport in clubverband, dus richten we ook de openbare ruimte in op bewegen. We ontwerpen Dordt beweegvriendelijk: veilige fietspaden en wandelroutes, calisthenics-rekjes, skatebanen en rustpunten met goede ondergrond en verlichting. Dit alles toegankelijk voor alle leeftijden en ook voor mensen met een beperking. In elke wijk willen we minimaal één grote, aantrekkelijke ontmoetingsplek waar alle leeftijden kunnen sporten, bewegen, spelen en elkaar ontmoeten. Liever een paar topvoorzieningen dan tientallen piepkleine speelplekjes die amper gebruikt worden maar wel onderhoud vergen. We zullen dus sommige

mini-speelplekjes (met één wipkip en een bankje) samenvoegen tot zo'n grotere plek. Dat is efficiënter en nog leuker ook, omdat er meer te doen is voor jong en oud. Zo creëren we ontmoetingsplekken. Onze parken maken we nog meer tot sport- en speelplek: populaire urban sports zoals pumptrack (voor stunts op fietsen/skateboards), calisthenics (buiten fitness), skaten, freerunning en 3x3 basketbal willen we in onze parken faciliteren. Om het extra avontuurlijk te maken, leggen we bijvoorbeeld een Pump Coaster aan in het stadspark: een avontuurlijk doorlopende baan voor skaters en BMX'ers die uniek is in de regio.

Waterstad Dordrecht.

We maken ruimte voor watersport en -recreatie op het Wantij, de Spuihaven en het spaarbekken: meer instapplaatsen, verhuurpunten van roeiboten, waterfietsen etc en laagdrempelige clinics. Het stadsstrand met het havenbad aan het Wantij wordt de etalage van onze waterstad. En we maken andere zwemplekken als de Merweplas aantrekkelijker waardoor het fijner is hier voor langere tijd te recreëren.

Topsport als inspiratie en trots.

Topsport inspireert de jeugd, maakt Dordtenaren trots en zet onze stad op de kaart. Het is een inspiratiebron voor de breedtesport en de breedtesport is een voedingsbron voor de topsport. Veel kinderen dromen daarvan. Daarom zorgen we dat we hierin blijven investeren met focus op enkele sporten, voor goede topsport faciliteiten in onze stad.

Sportevenementen & sporthelden.

Topsportevenementen (nationaal en internationaal) zetten Dordrecht op de kaart en maakt Dordtenaren schapetrots. Jeugd wordt er door geïnspireerd en sport wordt zichtbaar voor gezinnen waar dit normaal gesproken niet speelt. Maar ook economisch zijn dit soort evenementen vaak lucratief. We richten een sportevenementenfonds op en kiezen een paar focussporten om in uit te blinken. We willen daarin zoveel mogelijk samenwerken met steden als Den Haag en Rotterdam om grote evenementen binnen te halen. Grote en toegankelijke evenementen (met bedrijfsleven aan boord) inspireren jeugd, zorgen voor stadspromotie en brengen de boel in beweging. We zorgen dat deze evenementen toegankelijk, laagdrempelig en heel zichtbaar in en voor onze stad zijn dus dat er ook spreiding is over de wijken.

Talentontwikkeling, van club tot carrière.

We bouwen heldere leerlijnen: tussen de school, vereniging en regio, met extra aandacht voor ambacht/techniek in sport en trainersontwikkeling. Rolmodellen uit Dordt laten zien: niets gaat vanzelf, talent alleen is niet genoeg trainen loont en vallen en opstaan maakt je sterker als mens.

Iedereen kan meedoen.

Geen kind aan de kant: via Jeugdfonds Sport & Cultuur en gerichte ondersteuning kan elke jeugdige sporten. We koppelen onderwijs, BSO, zorg en werkgevers aan sportprogramma's; goed voor gezondheid en deelname aan werk en school. We zetten ons in voor beweeginitiatieven in de ouderenzorg zodat ouderen langer vitaal en zelfstandig kunnen blijven

Veilig sportklimaat.

We voeren een nul-tolerantie beleid op grensoverschrijdend gedrag in al haar vormen zoals discriminatie, homofobie, antisemitisme en andere uitsluiting. Clubs krijgen een praktische toolkit en vertrouwenspersonen. Sportverenigingen die inwoners uitsluiten, ontvangen geen gemeentelijke subsidie. Sport moet toegankelijk zijn voor iedereen. Sportaanbieders verenigingen en professioneel die niet optreden tegen kaderleden of personeel die ernstig over de schreef zijn gegaan en/of ze zonder meer laten vertrekken naar een andere aanbieder, kunnen niet langer zonder meer rekenen op steun van de gemeente. Er is maar een uitgangspunt: sport is veilig en verbreedert, punt.

Sport als hulpmiddel.

Sport wordt ingezet om problemen met de (mentale) gezondheid, vitaliteit en eenzaamheid te signaleren en waar mogelijk te verhelpen. samenwerking tussen sportclubs, professionele sportaanbieders, onderwijs en zorginstellingen is nodig om onze inwoners van jong tot oud te helpen beter te ondersteunen. We hebben daar al hele mooie resultaten geboekt en gaan daarmee onverminderd door.

Sportboulevard & winterproof sporten.

De Sportboulevard blijft een multifunctioneel sportcentrum met optimale halbezetting. We compenseren frequente sporters en vrijwilligers voor hogere parkeerkosten en houden ook in de winter het sportaanbod op niveau.

Krommedijk & betaald voetbal.

FC Dordrecht is onze lokale trots op het nationaal sporttoneel. Op de Krommedijk brengen ze gezellige avonden, verbinding en topsport. De afgelopen jaren heeft de club meer maatschappelijke inzet voor de stad en regio laten zien. Dat willen we verder ondersteunen. Een betaald voetbalclub is een commerciële organisatie, en dient dus wel haar eigen broek op te houden. We kijken ruimhartig naar extra ruimte voor het combineren van functies op de Krommedijk die een stadionontwikkeling mogelijk maken en passen bij het sportpark. In ruil verwachten we dat de bvo doorgaat met maatschappelijke inzet en een meer openbaar gebied dat kwaliteit en beleving toevoegt aan de stad.

Onze basis

Steun in de rug, goede zorg en integratie

Dordrecht biedt steun wanneer je dat echt nodig hebt

In Dordrecht laten we niemand vallen. Wie het zelf (even) niet redt, krijgt gerichte hulp. Snel, dichtbij en erop gericht om weer (zoveel als mogelijk) op eigen benen te kunnen staan. De zorg is er om mensen vooruit te helpen, niet om hen afhankelijk te houden. Daarom kiezen we voor duidelijke grenzen, effectieve hulp en minder bureaucratie. We normaliseren, dus eerst kijken wat wel kan in het eigen netwerk, dan pas zwaardere zorg. Zo blijft ondersteuning betaalbaar, toegankelijk en effectief voor iedereen die het echt nodig heeft. Minder instroom in zware zorg, snellere, lichtere hulp in de wijk en duurzame zelfstandigheid als resultaat. We doorbreken schotten tussen instanties, delen informatie privacyproof en sturen op zichtbare resultaten in plaats van stapels formulieren.

Wie hulp zoekt, komt nog te vaak langs meerdere loketten en verliest tijd aan regels en herhalen van hetzelfde verhaal. Ondertussen stapelen zorgen zich op: geld, gezondheid, taal of mantelzorg. Schulden vergroten de stress en maken het lastiger om een volgende stap te zetten. Tegelijk is het vangnet bedoeld om te helpen vooruitkomen, niet om vast te houden. De opgave nu: één aanspreekpunt, één plan en hulp die dichtbij, begrijpelijk en tijdelijk is. Zodat je sneller weer zelf verder kunt, richting werk, opleiding of een andere passende invulling van de dag.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ In beeld welke maatregelen om armoede in onze stad te voorkomen en terug te dringen effectief zijn door te werken met strakke doelstellingen, zodat elke euro goed uitgegeven wordt.
- ✓ Er is meer aandacht voor ondernemers met financiële problemen en voor budgetcoaching door ervaringsdeskundigen bij jongeren.

Onze plannen voor een steun in de rug

Eerder ingrijpen: één team, informatie op orde (AVG-proof).

Bij complexe situaties werken gemeente, zorg, politie, school en woningcorporaties samen in doorbraakteams. We leggen de juridische basis vast voor AVG-proof gegevensdeling en stoppen met ons achter regels verschuilen. Wat jij merkt: één tafel, duidelijkheid en eerder hulp vóórdat het escaleert.

Voor schulden binnen vijf werkdagen lucht en één plan.

We zetten in op voorkomen vóór genezen met vroegsignalering op huur, energie, zorg en water. Als schulden spelen, volgt binnen vijf werkdagen een eerste gesprek, creëren we ademruimte (pauze op incasso's waar mogelijk) en maken we één plan per huishouden bij één schuldregisseur die privacy-proof schakelt met school, werkgever en wijkteam. Wat jij merkt: snel overzicht in je geldzaken en ruimte om door te pakken.

Ondernemers met zorgen: versnelde route.

Voor (kleine) ondernemers is er een snelle route met liquiditeitscheck, herfinanciering of afbouw waar dat kan, een tijdelijke pauze op invorderingen en coaching. Bij gemeentelijke vorderingen sluiten we waar redelijk achter het MKB aan; met corporaties en verhuurders maken we afspraken om huisuitzetting te voorkomen. Wat jij merkt: je houdt je bedrijf draaiend en je gezin stabiel, met reële afspraken.

Kinderen doen altijd mee.

In Dordrecht hoeft geen enkel kind aan de kant te staan door geldgebrek. We hebben op dit moment ruime regelingen waardoor kinderen uit gezinnen met een krappe portemonnee kunnen sporten, mee op schoolreis, een laptop voor school krijgen en bijvoorbeeld muziekles kunnen volgen. We houden steun voor kinderen op peil, maar brengen het terug naar een normaal niveau dat werken niet ontmoedigt. Werken moet altijd lonen.

Wie kan werken, die werkt.

We handhaven op mensen die weigeren mee te doen. Natuurlijk helpen we iedereen die écht niet kan werken; voor hen is de sociale zekerheid. Maar voor wie wel in staat is te werken, verwachten we een tegenprestatie. Misbruik van sociale voorzieningen accepteren we niet meer. Dat betekent: bijstandsgerechtigden die zonder geldige reden weigeren deel te nemen aan trajecten, worden gekort of uiteindelijk uitgesloten.

Open en meetbaar sociaal beleid.

We willen weten wat werkt en wat niet. Daarom worden bij elk beleidsvoorstel in het sociaal domein vooraf duidelijke, SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden) geformuleerde doelstellingen vastgesteld. We publiceren we open resultaten, bijvoorbeeld via een sociaal dashboard op de gemeentelijke website. We laten daar cijfers zien: hoeveel gezinnen hebben we geholpen uit de schulden, hoeveel mensen zijn uitgestroomd naar werk, hoeveel kinderen hebben we bereikt, hoeveel ondernemers weer op de rit? Wat werkt schalen we op, wat niet werkt stoppen we.

Passende zorg en inzet op preventie

Goede zorg is dichtbij, begrijpelijk en gericht op wat mensen wel kunnen. We willen de zorg goed, maar ook houdbaar houden. Dat betekent keuzes maken: geen overbodige trajecten, minder regels, meer focus op wat mensen echt helpt.

We bouwen op de kracht van gezinnen, buren en verenigingen en schakelen professionele hulp in waar dat nodig is. Minder loketten, snellere hulp in de wijk en steun voor mantelzorgers. We richten zorg op resultaat (zelfredzaamheid, meedoen), stimuleren preventie en maken stevige afspraken met zorgverzekeraars over wat werkt, met als doel: zelfstandigheid in plaats van afhankelijkheid.

Wat hebben we bereikt?

Tijdens en na corona is het lokale hulpnetwerk zichtbaar versterkt: Dordtenaren hielpen elkaar, initiatieven vonden de weg naar zorg en welzijn.

Onze plannen voor de juiste zorg

Hulp in de wijk, snelle eerstelijnszorg.

Eén team rond huisarts/wijkteam/buurthuis met mandaat en budget; we kiezen altijd de simpelste, effectiefste oplossing die past bij jouw vraag. Meer praktijkondersteuners (somatiek/GGZ/jeugd) voor snelle, lichte hulp. We zetten in op toegankelijke coaching in school en wijk. We proberen eenzaamheid te voorkomen door er vroeg bij te zijn. We werken met een vaste route van huisbezoek naar activiteit/dagbesteding met snelle opvolging; verenigingen en buurtinitiatieven zijn bondgenoten.

Mantelzorg & vrijwilligers: ontzorgen.

We borgen een centraal steunpunt voor respijtzorg, administratie en praktische hulp; maatjesprojecten en verenigingen versterken we met training en kleine subsidies.

Langer thuis & slimme woonvormen.

Door woningaanpassingen en gelijkvloerse woningen nabij voorzieningen en geclusterde (service)woningen voor ouderen, creëren we de randvoorwaarden om zo lang mogelijk zelfstandig oud te kunnen worden. Het draagt ook bij aan een betaalbare zorg. Door resultaatafspraken met zorgverzekeraars over preventie (valpreventie, leefstijl, eenzaamheid) en te investeren in een gezonde leefomgeving waar ontmoeting en beweging voor alle leeftijden aantrekkelijk is, dragen we bij aan gezond oud worden.

Een plek voor je scootmobiel, zonder gedoe.

Voor veel ouderen is een scootmobiel de sleutel tot zelfstandigheid. Toch schrijft de regelgeving voor dat die binnen in het appartement moet staan, iets wat voor veel mensen fysiek bijna onmogelijk is. We willen onderzoeken of scootmobiel ook veilig en verantwoord bij de voordeur geparkeerd kunnen worden, zoals dat in bejaardenhuizen vaak al mag.

Dakloosheid voorkomen & waardig oplossen.

We zetten ons in om situaties van dakloosheid te voorkomen door in te zetten op (tijdelijke) zelfstandige woonruimte, snelle schuldhulp en regionale afspraken: opvang en huisvesting voor Dordtenaren gaan voor op anderen zonder binding met onze stad. Dit met als doel de vergemakkelijking van de stap vooruit naar een eigen plek.

Jeugd: de beste start en gelijke kansen

Jongeren zijn de toekomst van Dordrecht. Ieder kind en elke jongere heeft talent en verdient een kansrijke route in het leven: gezond opgroeien, goed onderwijs, een stage of leerwerkplek en uitzicht op een baan. Wij geloven in vroeg investeren in ontwikkeling en in duidelijke grenzen als gedrag ontspoot. De eerste verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de ouders; als zij die niet nemen, volgen daar consequenties uit. Zo voorkomen we schooluitval en jeugdcriminaliteit.

Met de meeste jongeren in Dordrecht gaat het gelukkig goed. Ze halen hun diploma, werken aan hun toekomst, doen aan sport of zetten zich in voor anderen. Maar voor wie vastloopt, moeten we er op tijd bij zijn, zonder het onnodig zwaar te maken. Niet elk moeilijk puberjaar is een diagnose. We moeten stoppen met het medicaliseren van gedrag dat hoort bij opgroeien. Ouders en scholen krijgen de ruimte om grenzen te stellen, zonder dat elk probleem direct leidt tot een zorgdossier.

In Dordrecht heeft momenteel ongeveer één op de vijf jongeren weleens te maken met jeugdzorg, dat is veel te hoog. Dit moet en kan beter, door eerder oog te hebben voor wat jongeren nodig hebben en hen niet te snel de zorgwereld in te trekken. De discipline en sociale omgeving van school, werk of een teamsport kan vaak al veel betekenen. Niet elk opgroeioprobleem hoort dus in een formeel jeugdzorgtraject; er moet een duidelijke afbakening komen van wat wel onder jeugdzorg valt en wat niet.

We sturen strakker op effectiviteit en resultaten in de jeugdzorg, bieden mentale steun dicht bij huis en treden op tegen verharde jeugdcriminaliteit. Het resultaat waar we naartoe werken: minder jongeren in de uitkering, meer diploma's, meer banen, meer plezier en jeugdhulp die echt verschil maakt.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ **Toegankelijke hulp:** Laagdrempelige hulp voor jeugd en ouders is versterkt. Via het consultatiebureau, de wijkteams en op scholen vinden ouders en kinderen sneller hun weg naar ondersteuning. Vroeg erbij zijn en niet direct via een zorgaanpak is nu de norm, waardoor zware problemen vaker worden voorkomen.
- ✓ **Betere samenwerking rondom jongeren:** Onderwijs, jeugdhulp, jongerenwerk en sport werken nauwer samen dan voorheen. We hebben meer praktijkgerichte trajecten naar stage en werk ingericht, zodat jongeren die het moeilijk hebben via een andere route toch vooruitkomen (bijvoorbeeld leerwerktrajecten via sportclubs of techniekwerkplaatsen).

Onze plannen voor de jeugd

Veilig opgroeien, grenzen stellen.

We willen voorkomen dat jongeren het verkeerde pad op gaan, en als het toch gebeurt, treden we streng op. We bieden jongeren perspectief op werk en leren. Verleiding tot makkelijk crimineel geld concurreren we weg met zicht op een eerlijke toekomst. Maar we trekken ook een streep: wapens, drugskoeriers, straatintimidatie onder jongeren zijn onacceptabel; daar treden we keihard tegen op. We voeren mesvrije zones in rond alle scholen (dat betekent: met scholen en politie afspreken dat op en rond schoolterreinen regelmatig gecontroleerd wordt en dat wapenbezit direct leidt tot HALT of vervolging). Jongeren die betrappt worden met een mes of ander wapen krijgen gebiedsverboden of een verzwaarde straf via HALT-plus. We spreken ouders aan als hun kinderen met foute dingen bezig zijn; uiteindelijk zijn zij medeverantwoordelijk. Specifiek pakken we aso-gedrag op fatbikes aan: jongeren die op hun e-bike de verkeersregels aan hun laars lappen of mensen intimideren, krijgen prioriteit bij handhaving en kunnen hun fatbike tijdelijk kwijt zijn. Grenzen stellen, en gevolgen verbinden aan overtredingen is onze manier om Dordt voor jongeren veiliger te maken.

Jeugdhulp die werkt: één plan, einddatum, minder aanbieders.

We zorgen dat opvoedvragen in de basis goed worden opgepakt, zonder dat elk hobbeltje direct leidt tot een jeugdzorgtraject. We definiëren duidelijk wat onder jeugdhulp valt: hulp is er wanneer echt nodig, niet bij normale groei- en opvoedvragen. Goede samenwerking tussen gemeente, onderwijs, huisarts, wijkteams en gespecialiseerde aanbieders staat voorop, met een prioriteit voor kinderen met de grootste behoefte. We bewaken de continuïteit en kwaliteit van jeugdhulp, met stabiele contracten en regionale samenwerking voor zwaardere trajecten. Zo zorgen wij ervoor dat ieder kind de kans krijgt zich in een vertrouwde omgeving goed te ontwikkelen en dat waar nodig de hulp snel en passend is. Minder versnippering: minder aanbieders, scherper contractmanagement en minder administratie. We rapporteren op resultaat-KPI's in plaats van productie.

Kansrijke start (0–6): vroeg en dichtbij.

Ouders zijn vanaf het allereerste begin verantwoordelijk voor de opvoeding en het welzijn van hun kind. Dat besef van verantwoordelijkheid en in staat stellen om die te dragen moet altijd het eerste vertrekpunt zijn. Met dat perspectief sturen wij op jeugdgezondheidszorg en opvoedsteun vóór, tijdens en na de zwangerschap. Tegelijkertijd houden wij oog voor een goede start van kinderen op het gebied van taal, gezondheid en veiligheid. Zodat kinderen opgroeien met gelijke kansen en duurdere latere jeugdhulp wordt voorkomen.

16–27: geen gat bij 18+.

Warme overdracht naar woning, werk/opleiding en financiën voorkomt terugval. Jongeren met schulden krijgen schuldregie en een jobcoach; zo blijft de lijn naar zelfstandigheid intact.

Meer dan de helft van de gemeentelijke begroting gaat naar zorg en ondersteuning. Daarom moeten we durven kiezen. We houden de zorg menselijk, maar ook houdbaar. Geen eindeloze groei, maar een stevige basis voor wie het echt nodig heeft.

Iedereen doet mee en integreert

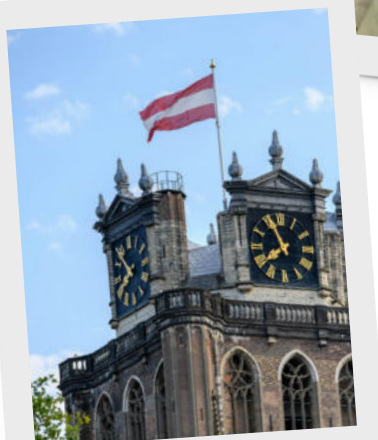
Dordrecht is van oudsher een stad waar mensen van allerlei achtergronden naast en met elkaar leven. We tellen ruim 120 nationaliteiten in onze stad; bijna een derde van de Dordtenaren heeft een migratieachtergrond. Het overgrote deel van hen draagt op een geweldige manier bij aan Dordt: als ondernemer, als zorgverlener, bij sportclubs, noem maar op. In Dordrecht geldt: gelijke rechten, gelijke plichten. Nieuwe Dordtenaren krijgen hier kansen, maar we verwachten ook dat ze zich inzetten. Integreeren is meedoen: de taal leren, werken of studeren, en onze vrijheden en gelijkwaardigheid respecteren. De gemeente helpt waar nodig (taalonderwijs, inburgering, ondersteuning), maar de verantwoordelijkheid ligt óók bij de nieuwkomer zelf. De voertaal in de openbare ruimte en in dienstverlening blijft Nederlands. Dat is niet alleen praktisch, maar ook verbindend: taal verbindt Dordtenaren met elkaar.

We willen af van vrijblijvende goedbedoeldheid: we gaan naar zichtbaar resultaat. Dat betekent dat nieuwkomers sneller Nederlands leren (tot niveau B1 minimaal), sneller aan het werk of op opleiding gaan en dat in elk inburgeringstraject onze kernwaarden (vrijheid, gelijkheid) glashelder zijn en nageleefd worden. Integratie is geen loketje waar je papieren haalt, maar een route naar zelfstandigheid. En wie desondanks niet mee wil of kan doen, kan niet op blijvende steun rekenen.

Tegelijk realiseren we ons dat de draagkracht van de stad niet onbeperkt is. Integratie gaat ook over aantallen: hoeveel mensen met een hulp- of inburgeringsvraag kan Dordt aan zonder eigen inwoners tekort te doen? Op dit moment is die balans zoek. Door internationale ontwikkelingen (oorlogen, crises) is de instroom vluchtelingen/asielzoekers sterk gestegen, en ook Dordrecht kreeg en krijgt veel op haar bord. Wij vinden dat Dordrecht onvoldoende ruimte heeft om onevenredig veel extra mensen op te vangen zonder dat bijvoorbeeld de woningnood verergert of de wachttijden in de zorg oplopen. Daarom pleiten we voor een pas op de plaats: beperken van nieuwe opvanglocaties en streng toezien dat de regio meedeelt in de opgaven.

Wat hebben we bereikt?

- ✓ **Vroege taalstart voor kinderen:** Via voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen, VVE) hebben we een vroege taalstart geregeld voor kinderen uit anderstalige gezinnen. Hierbij betrekken we ouders nadrukkelijk, zodat ze thuis ook meedoen (voorlezen, oefenen). Dit voorkomt taalachterstand bij de basisschool.
- ✓ **Samenwerking met werkgevers voor nieuwkomers:** We hebben de samenwerking met lokale werkgevers uitgebreid om stages en werkervaringsplekken voor statushouders en andere nieuwkomers te creëren.

Onze plannen voor integratie

Taal eerst: Nederlands leren is prioriteit.

Zonder taal geen integratie. We maken Nederlandse taal op niveau B1 de norm voor iedereen die zich hier wil vestigen. Daarom zetten we in op intensieve, dagelijkse taallessen voor nieuwkomers. Geen twee uurtjes in de week, maar een voltijd inburgeringsprogramma waar mogelijk. Er komen tussentijdse toetsen om progressie af te dwingen. Meedoen is verplicht: we koppelen aanwezigheid en vorderingen aan uitkeringen en voorzieningen. Wie spijbelt of zijn best niet doet, riskeert korting op zijn uitkering. Hiermee maken we duidelijk: Nederlands leren is geen vrijblijvende zaak, het is de sleutel tot deelname aan onze samenleving.

Onze vrijheden zijn niet onderhandelbaar.

In elk inburgerings- of participatietraject maken we normen en waarden glashelder. Er komt een verplicht programmaonderdeel over Nederlandse kernwaarden: zelfbeschikking (je mag je eigen keuzes maken, bijvoorbeeld in partnerkeuze), gelijkwaardigheid van man en vrouw, acceptatie van LHBTIQ+ personen, vrijheid van meningsuiting en geloof etc. We brengen deze onderwerpen niet soft, maar duidelijk en met discussie. Nieuwkomers moeten snappen en onderschrijven dat dit de basis is hier. Als iemand deze waarden stelselmatig schendt – bijvoorbeeld een imam die haat predikt tegen onze vrijheden – dan stoppen we de samenwerking en steun aan die persoon of organisatie. Geen podium en geen subsidie voor wie onze vrijheden ondermijnt.

Kinderen een voorsprong: taalrijke peutertijd.

Peuters van 2–4 jaar uit anderstalige of kwetsbare gezinnen krijgen een taalrijke voorschoolse educatie. Concreet: minimaal een aantal dagdelen per week op een peuterspeelzaal met speciale taalprogramma's en spelonderwijs leren. Ouders nemen hun verantwoordelijkheid door zelf taal- en opvoedondersteuning tijdens deze trajecten te geven. Zo starten kinderen, samen met hun ouders, zonder (of met minder) achterstand aan de basisschool.

Nieuwkomer aan het werk.

Dordrecht is net als alle andere gemeenten verplicht om jaarlijks een door het Rijk bepaald aantal statushouders een dak boven het hoofd te bieden. We dwingen bij het Rijk af om statushouders toe te wijzen die passen bij onze arbeidsmarkt en opleidingsroutes. Binnen vier weken na aankomst in Dordrecht krijgt elke nieuwkomer (statushouder) een uitgebreide intake: een taalscreening en een competentiescan. Op basis daarvan maken we één persoonlijk plan richting werk (of beroepsopleiding). De nieuwkomer komt binnen met een inkomensvraag en gaat naar buiten met een baan. Zo komen we werkgevers die staan te springen om personeel tegemoet en voorkomen we dat statushouders maanden of jaren in een bijstandisolement belanden en schakelen we veel sneller richting economische zelfstandigheid.

Aan het werk: werkgeversalliantie.

We sluiten sector-akkoorden met werkgevers in sectoren die veel personeel nodig hebben, zoals de zorg, logistiek, bouw, techniek. Deze Werkgeversalliantie houdt in dat bedrijven stageplekken en leerbanen garanderen voor nieuwkomers, dat er op de werkvloer taal geleerd kan worden (taallessen in company) en dat er mentoren binnen bedrijven zijn die nieuwkomers wegwijs maken. In ruil zorgt de gemeente voor minder bureaucratie (snelle diploma-erkenning, vlotte VOG-checks) en duidelijke verwachtingen (geen 'free riders': iedereen moet meedoen). Door werk en taal samen te laten lopen versnellen we de integratie enorm.

Resultaten meten en subsidies verbinden.

Initiatieven die integratie bevorderen, taalcursussen, participatieprojecten, blijven we ondersteunen, maar we scherpen de eisen aan. We voeren jaarlijkse resultaatmetingen in: hoeveel deelnemers stroomden door naar werk of opleiding, hoeveel bereikten taalniveau B1, hoeveel vrijwilligerswerk werd gedaan? Subsidies worden alleen voortgezet als de resultaten goed zijn. Initiatieven die vooral gezellig kletsen maar niemand vooruit helpen, stoppen we. Organisaties die segregatie in de hand werken (bijv. door alleen in eigen kring te blijven en anderen uit te sluiten, denk aan aparte vrouwenruimtes of activiteiten) krijgen geen subsidie en geen ruimte in Dordrecht. Wij ondersteunen alleen activiteiten die mensen verbinden en vooruit helpen, niet die groepen isoleren.

Opvang in Dordrecht beperken.

Dordrecht heeft veel Oekraïeners opgevangen. Meer opvang van ontheemden kan onze stad niet aan, sterker nog dat moet minder. Zolang de balans niet hersteld is, dat wil zeggen, zolang de druk op onze sociale huur / woningen, scholen en zorg door extra instroom te hoog is, vangen we geen nieuwe groepen op. Andere gemeenten in de regio moeten eerst hun inhaalslag doen. Alleen zo kunnen we waarmaken dat iedereen die hier woont of verblijft de voorzieningen krijgt die hij of zij nodig heeft om vooruit te komen en bij te dragen.

AZC onder strikte voorwaarden en tijdelijk.

De nieuwe spreidingswet (landelijk) verplicht Dordrecht om in 2026 een nieuw AZC te openen. Wij hebben ons te houden aan die wet, maar met harde randvoorwaarden. Ten eerste: Dordrecht neemt niet méér asielzoekers op dan nu (±560). Als het Rijk een hoger aantal van ons vraagt, is wat ons betreft de rest van de regio aan zet. Ten tweede: we hebben afspraken gemaakt over veiligheid rond het AZC – bijvoorbeeld extra toezicht in de wijk, directe aanpak van overlast – en die moeten worden nageleefd en continu geëvalueerd. Als blijkt dat bijsturing tekortschiet en er blijvend ernstige problemen zijn, zijn we niet bang om sluiting van het AZC te eisen. Ten derde: het AZC is tijdelijk en dat blijft het. Aan het eind van de afgesproken looptijd moet het AZC weer dicht. Geen smoesjes of verlengingen; Dordrecht heeft dan zijn plicht ruimschoots gedaan.

Arbeidsmigratie beter organiseren.

In de regio is een grote groep EU-arbeidsmigranten actief, bijvoorbeeld uit Polen en Roemenië. Die groep werkt vaak hard en houdt onze economie draaiende. Voor veel bedrijven zoals in de maritieme maakindustrie zijn ze onmisbaar. Tegelijk zien we ook problemen: nog meer druk op onze krappe woningmarkt, slechte huisvesting, uitbuiting door malafide uitzendbureaus, en een deel van deze groep die na baanverlies hier blijft hangen zonder perspectief. We willen meer grip op arbeidsmigratie. We bieden EU-arbeidsmigranten een taal- en ontwikkelprogramma aan. Zo betrekken we ze meer bij de stad. Wie zijn baan verliest en niet opnieuw werk zoekt of voor overlast zorgt, krijgt een helpende hand maar ook een grens. Eerst bieden we hulp (schulden oplossen, terug in het arbeidsproces). Lukt dat niet en glijdt iemand af, dan werken we toe naar terugkeerbegeleiding. We treden op tegen misstanden zoals malafide uitzendconstructies en huisjesmelkers. Bedrijven die deze mensen via onderaannemers inzetten, wijzen we op hun ketenverantwoordelijkheid: ze moeten zorgen voor fatsoenlijke huisvesting voor hun werknemers, direct of indirect. Om de druk voor Dordtse woningzoekenden te verlagen, sluiten we een regionaal pact met bedrijven gericht op fatsoenlijke huisvesting op het terrein van de bedrijven zelf.

Dordtse identiteit vieren.

We zijn zuinig op wat Dordt, Dordt maakt. Wij zijn trots op onze stad en willen Dordtse identiteit met iedereen delen. Daarom krijgt iedere nieuwe inwoner (of vereniging, of ondernemer) een Dordts welkomstpakket. Nieuwe sportverenigingen of bedrijven krijgen een welkomstpakket met een Dordtse vlag en info over lokale tradities. We laten onze verhalen zien: we zorgen dat de Dordtse vlag vaker wappert omdat de vlag verbindt. We stimuleren dat op scholen meer lokale geschiedenis verteld wordt. We zetten iconen als bijvoorbeeld de gebroeders De Witt, Grote Kerk en de Biesbosch letterlijk in de schijnwerper (soms letterlijk: 's avonds verlicht) om onze trots te tonen.

Samen is de norm.

We belonen en ondersteunen verenigingen en initiatieven die verbinden. Subsidie gaat voortaan bij voorkeur naar activiteiten die verschillende groepen mengen, niet naar dingen die alleen voor een besloten clubje zijn. Een voorbeeld: een sporttoernooi voor de hele wijk krijgt steun, een club die alleen zijn eigen leden bedient zonder open karakter wat minder. We willen dat er méér ontmoetingen ontstaan tussen oud en nieuw Dordt, tussen jong en oud, tussen verschillende culturele achtergronden. Dat begint bij stimuleren van het verenigingsleven. Dordt heeft gelukkig talloze clubs waar iedereen lid kan worden. We verwijzen nieuwkomers daar actief naar toe, want niets is beter voor integratie dan samen voetballen of muziek maken.

Uiteindelijk zijn we één stad. Of je nou hier geboren bent of later gekomen, Dordrecht is van ons allemaal. Met dit programma zorgen we dat iedereen die hier wil bijdragen, die kans krijgt. En dat we problemen benoemen en aanpakken als mensen onze vrijheden of welvaart misbruiken. Zo houden we Dordt vrij, veilig en gaan we vooruit met elkaar.

Onze gemeente

Dienstbaar, duidelijk en lage lasten

De gemeente is servicegericht en digitaal toegankelijk

Een sterke stad heeft een sterke, betrouwbare overheid nodig. We geloven in een gemeente die dienstbaar is aan inwoners – niet andersom. Jij kiest je eigen pad en neemt verantwoordelijkheid voor je leven; de gemeente zorgt dat de randvoorwaarden kloppen en ondersteunt waar nodig. Van een snel digitaal loket voor je paspoort tot een luisterend oor als je met een complex probleem zit: de gemeente is er voor jou, en doet wat ze zegt. We willen een moderne, efficiënte gemeentelijke organisatie die met de tijd meegaat, maar onze kernwaarden blijven altijd: we luisteren, we kijken naar uw situatie, en we nemen uw inbreng mee in besluiten.

Daarnaast vinden we dat de gemeente zuinig moet omgaan met belastinggeld. Elke euro die u betaalt moet nuttig besteed worden. We investeren in wat echt belangrijk is voor inwoners en ondernemers, en we schrappen de rest. De financiën van Dordrecht moeten op orde zijn, zodat we vandaag kunnen doen wat nodig is zonder dat we de rekening doorschuiven naar onze kinderen.

Een paspoort, een vergunning, een melding over je straat, het moet allemaal snel en simpel kunnen. En als dingen ingewikkeld zijn (bijvoorbeeld een persoonlijk zorgtraject of een bouwplan), moet de gemeente je er goed doorheen helpen. Service is voor ons niet een gunst maar een plicht: u betaalt, u mag service verwachten.

Wat hebben we bereikt?

Verbetering digitale service: De gemeente Dordrecht heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in digitalisering. Veel producten kunt u nu online regelen op een gebruiksvriendelijke website. Afspraken maken gaat online, status van uw aanvraag volgen kan digitaal.

Strakkere financiën: We hebben de gemeentelijke uitgaven beter onder controle gekregen. Er is een trend ingezet van werken met KPI's en resultaatsturing.

Onze plannen voor een servicegericht Dordt

Duidelijke service.

De gemeente communiceert begrijpelijk, snel en persoonlijk: via de telefoon en aan de balie waar nodig, digitaal waar het kan. Nieuwe techniek helpt maar menselijk contact blijft altijd beschikbaar, ook via een fysiek loket. Wie moeite heeft met digitaal krijgt actieve ondersteuning. Ook contant betalen zal altijd mogelijk moeten blijven. Regel zaken online en eenvoudig, waar mogelijk ook via thuisbezorging (paspoort/rijbewijs). De gemeente werkt op afspraak, ook 's avonds, zodat je geen vrij hoeft te nemen voor dienstverlening bij de gemeente.

Scherp op signalen.

De gemeente luistert actief naar de stad: meldingen via social media en kanalen als Fixi krijgen een zichtbare terugkoppeling. De lokale leefwereld van de Dordtenaren bestaat ook digitaal, de gemeente moet toegerust zijn om ook daar haar rol te kunnen vervullen. Gemeentemedewerkers zijn dagelijks buiten en melden zelf wat ze zien. Zo geeft de gemeente het goede voorbeeld en lossen we problemen sneller op.

De gemeente werkt innovatief en daardoor effectief.

De maatschappelijke vraagstukken worden steeds complexer. Daarom moet de gemeente digitale innovatie en het concept van 'slimme stad' stevig omarmen. Dat vraagt om permanente scholing van alle medewerkers in veilig en vertrouwd gebruik van data en van ICT-toepassingen. Door te gaan werken met een 'Digital Twin', een driedimensionale online tweelingstad van Dordrecht, kan de gemeente veel effectiever werken. En door aan te sluiten bij een Open Urban Platform kunnen de gemeente, bedrijven, scholen en bewoners data met elkaar uitwisselen. Gegevens over de stad die iedereen kan gebruiken om ideeën en plannen te bedenken en uit te voeren die Dordrecht beter maken.

Kracht van initiatief.

Wie maatschappelijke taken beter of slimmer kan uitvoeren, verdient steun van de gemeente. We willen daarvoor een Initiatievenfonds instellen met een revolverend deel. En bewoners- en ondernemersinitiatieven moeten kunnen rekenen op één centraal aanspreekpunt binnen de gemeente met doorzettingskracht.

Echte participatie.

Inwoners en ondernemers worden vroeg en laagdrempelig betrokken, ook via online methoden die weinig tijd kosten. Niet de luidste minderheid bepaalt; we bereiken juist ook de stille meerderheid. Zo ontstaat een brede, evenwichtige basis voor besluiten.

Sterke lokale pers.

Lokale journalistiek is onafhankelijk, feitelijk en kritisch. We stimuleren regionale samenwerking tussen omroepen zodat belangrijke verhalen de ruimte krijgen en de kwaliteitsimpuls bij RTV Dordrecht in de afgelopen jaren kan worden vastgehouden. Zodra de wet versterking van lokale publieke omroepen en de rijksfinanciering daarvoor van kracht is, stoppen we met de extra gemeentelijke bijdrage voor de lokale omroep.

Onze financiën zijn een betrouwbare solide basis

Een sterke stad begint met een gezonde financiële huishouding. We vinden dat de gemeente verstandig moet omgaan met belastinggeld: geen onnodige uitgaven, maar investeren in wat echt belangrijk is voor onze inwoners en ondernemers. Betrouwbare financiën zorgen ervoor dat we vandaag kunnen doen wat nodig is, zonder dat toekomstige generaties opdraaien voor de rekening.

Wat hebben we bereikt?

Lokale lasten onder controle: We hebben kunnen voorkomen dat de Onroerendzaakbelasting (OZB) in Dordt explosief steeg. Sterker, door scherpe begrotingsdiscipline is een voorgenomen OZB-verhoging verlaagd. De hondenbelasting is dankzij ons naar 0 euro.

Onze plannen voor een financieel solide Dordt

Gezonde begroting als fundament.

Wij zorgen voor een sluitende meerjarenbegroting. Structurele uitgaven worden betaald uit structurele inkomsten, zodat Dordrecht financieel stabiel blijft. We laten de schuldenlast niet onnodig oplopen. We versterken de inkomstenbasis door beter bezette bedrijventerreinen en meer woningen, zodat we kunnen investeren én lokale lasten laag kunnen houden. En omdat de toekomst van de stad ons dierbaar is, willen we een start maken met het instellen van een stadsontwikkelfonds.

Zuinig en doelgericht met belastinggeld.

Elke euro moet zichtbaar resultaat geven voor een veiligere, schonere, welvarender stad; ineffectieve subsidies en projecten schrappen we. We benutten (mede)financiering van andere overheden op gezamenlijke opgaven. De opbrengst wordt strak gevolgd. Efficiëntie in de gemeentelijke organisatie staat centraal.

Lage lasten, hoge kwaliteit.

Lokale belastingen houden we zo laag mogelijk. We verhogen tarieven alleen als het echt nodig is, doelgericht en niet langer dan nodig. Dordrecht blijft onder het landelijk gemiddelde voor woonlasten (o.a. OZB). Leges is zoveel mogelijk op basis van kostprijs; de 'gebruiker betaalt' waar het kan. We zijn terughoudend met kwijtschelding van belastingen. Dankzij ons is het tarief van de hondenbelasting op 0 gekomen, nu willen we deze belasting helemaal afschaffen.

Transparantie en controle.

Dordtenaren hebben recht op inzicht in hoe hun geld wordt besteed. Daarom werken we net als in het bedrijfsleven met KPI's (key performance indicators), verantwoording van budgetten en transparante communicatie naar inwoners wat een programma oplevert. Zodat de gemeente niet bezig is met goede bedoelingen, maar met goede resultaten. We willen continuering van heldere rapportages over grote projecten, zodat er tijdig kan worden bijgestuurd en verrassingen worden voorkomen.

Bij elk beleidsvoorstel boven €1 miljoen worden voortaan succes-/faalcriteria toegevoegd. Deze criteria zijn SMART geformuleerd en gekoppeld aan relevante KPI's. Worden de doelstellingen niet gehaald, dan volgt direct een stopzetting en/of herevaluatie van het beleid. Zo zorgen we dat gemeentelijke middelen alleen worden ingezet voor effectief en efficiënt beleid.

Agenda 2030 zetten we koersvast door richting 2040.

De grote opgaven waar de afgelopen jaren aan is gewerkt, vragen nu om zichtbaar resultaat. De komende jaren moeten de plannen van papier af en in de stad te zien zijn: in een groter vermogen, nieuwe woonwijken, een sterkere economie en een gezellige binnenstad die beter bereikbaar is. We blijven bouwen aan de sociaal-economische schaa sprong van Dordrecht: investeren in onze economie en groei van de stad, stap voor stap zichtbaar in de stad.

Dordrecht heeft een sterke positie in de regio

We kiezen voor slimme regionale samenwerkingen die resultaat oplevert: meer investeringen, sterkere economie, betere bereikbaarheid en lagere woonlasten. Met duidelijke afspraken en gedeelde uitvoering maken we als Drechtsteden, of nog groter, meer meters dan ieder voor zich.

Wat hebben we bereikt?

Door goede samenwerking en een duidelijk plan is er 25 miljoen aan Rijkssubsidie opgehaald via een regiodeal waarmee geïnvesteerd is in een sterkere economie, leefbaarheid en scholing.

Onze plannen voor een sterke regio

Sterke centrumgemeente in een regio met lef.

De Drechtsteden zijn qua inwonersaantal samen bijna zo groot als de vierde stad van Nederland, met wereldkampioenen in de maritieme industrie en groeiers in nieuwe sectoren. Dordrecht ontwikkelt zich verder tot een stabiele centrumgemeente en dat vraagt: groot denken, groot handelen, met een duidelijke agenda en respect voor alle buurgemeenten. Dordrecht staat open voor samenwerking met eenieder die eenzelfde opgave deelt en de lusten en lasten gelijkelijk draagt. Daar profiteert de hele regio van.

Binnen Smart Delta Drechtsteden zijn we samen sterker.

De zeven Drechtsteden gemeenten werken al intensief samen (op sociaal beleid en bedrijfsvoering). Bedrijven en voorzieningen zijn verweven: wonen in Dordt, sporten in Papendrecht, werken in Zwijndrecht bijvoorbeeld is normaal. Samenvoegen tot 1 gemeente gaat ons te ver, maar we kunnen nog veel meer slim krachten bundelen. Dat zien we al terug in de nauwere samenwerking met Gorinchem. Het vergroot de slagkracht van de regio en levert extra rijksmiddelen op waar elke gemeente van profiteert. Zo willen we doorbouwen aan een grotere samenwerking met bijvoorbeeld Hoeksche Waard, Molenlanden en Altena. Samenwerken tussen de overheden daar waar onderwijs en ondernemers dat ook al doen en op een schaal die past bij de opgave die er ligt.

Investeren op schaal.

Veel Europese fondsen richten zich op regio's. Ook de rijksoverheid en provincie besteden speciale aandacht aan regio's. Door met gemeenten in de regio samen op te trekken binnen Smart Delta Drechtsteden vergroten we de kans op externe (mede-)financiering, versterken we dus het investeringsvermogen en zorgen we voor een sterker ondernemersklimaat en houden we woonlasten laag.

Thema's die je regionaal regelt.

Economische structuur, onderwijs & arbeidsmarkt, bereikbaarheid, milieu en energietransitie pakken we het effectiefst regionaal op. De Groeiagenda blijft de basis, maar de aanpak wordt krachtiger door een Regionale Investerings-agenda op te stellen en uit te voeren. In de regio werken we intensief samen met de ondernemers (via o.a. Werkgevers Drechtsteden) en het onderwijs. We laten Smart Delta & Partners BV uitgroeien tot een krachtige partij die initiatieven vanuit ondernemers en onderwijs opschaaft en de gemeenten in staat stelt om te werken aan een sterk vestigingsklimaat. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de maritieme sector, de bouw en de zorg als belangrijke sectoren die veel werkgelegenheid bieden in de regio.

Sterke bedrijfsvoering, duidelijke koers.

Onze gemeentelijke bedrijfsvoering is robuust en servicegericht en een dienst die ook aan andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wordt aangeboden. We zetten in op groei van het aantal deelnemende partners. Daarmee behalen we schaalvoordelen. De bedrijfsvoering is wendbaar waar nodig en goed gefinancierd om mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen. We zorgen dus dat de digitale basis op orde is: robuust, veilig, autonoom en toekomstbestendig en werkend vanuit een stevige I-visie.

**VOL
VOOR
DORDT**

Lokaal. Veilig. Vooruit.

VOL VOOR DORDT